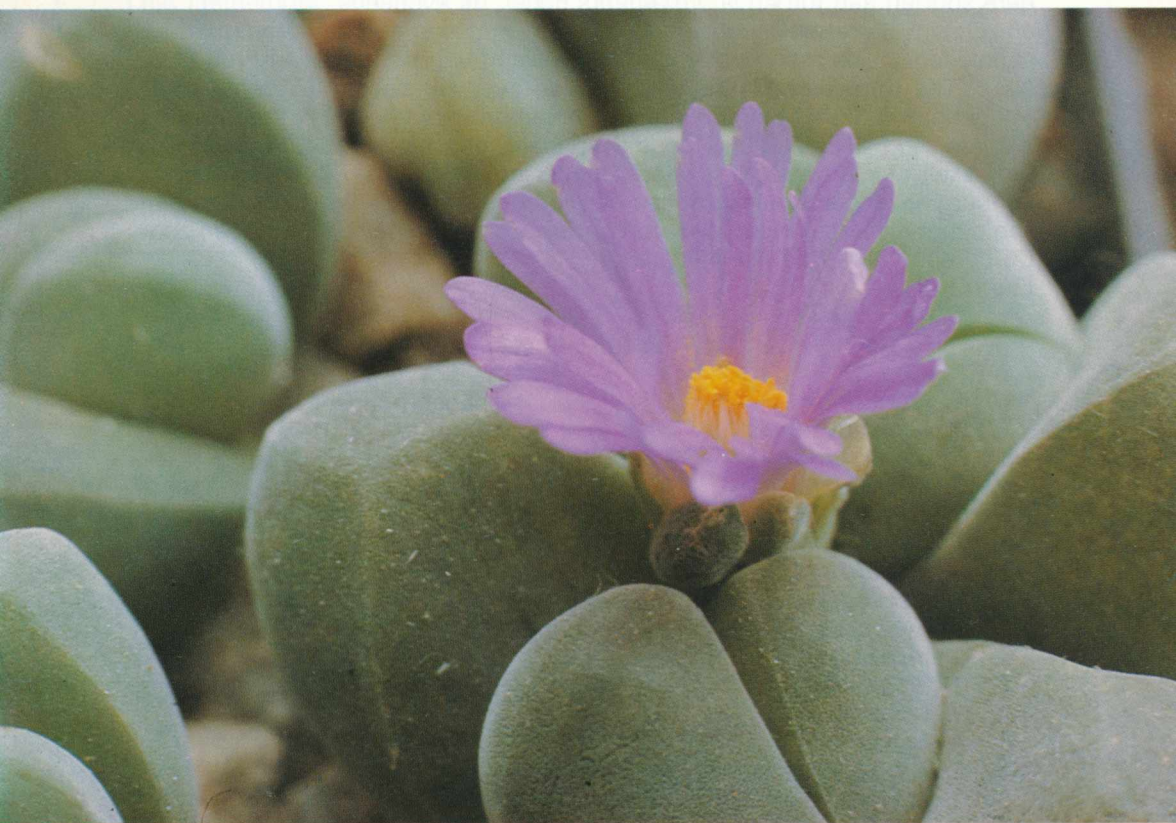

succulenta

**MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING
VAN LIEFHEBBERS VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN**

Gibbaeum dispar N.E.Br.

Foto: A. de Graaf

ISBN 0039-4467

**62ste JAARGANG
No. 4
APRIL 1983**

Mesembryanthemaceae (XXXI)

FRANS NOLTEE en ARIE DE GRAAF

53 *Gibbaeum* (Haw.) N.E. Brown

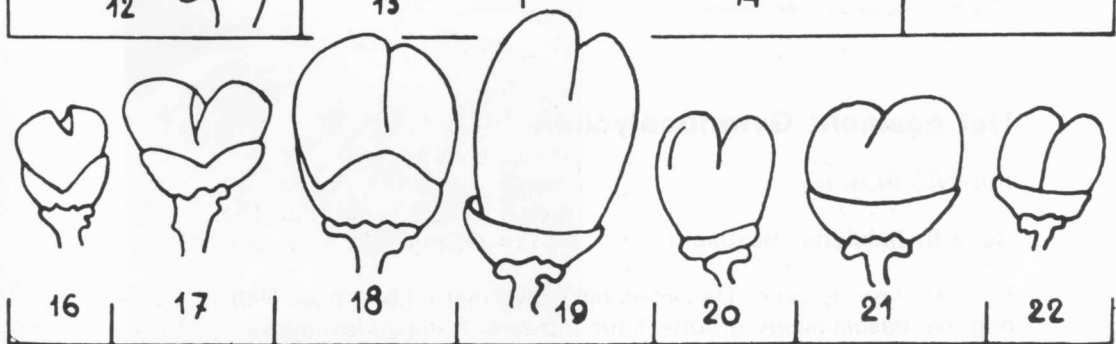
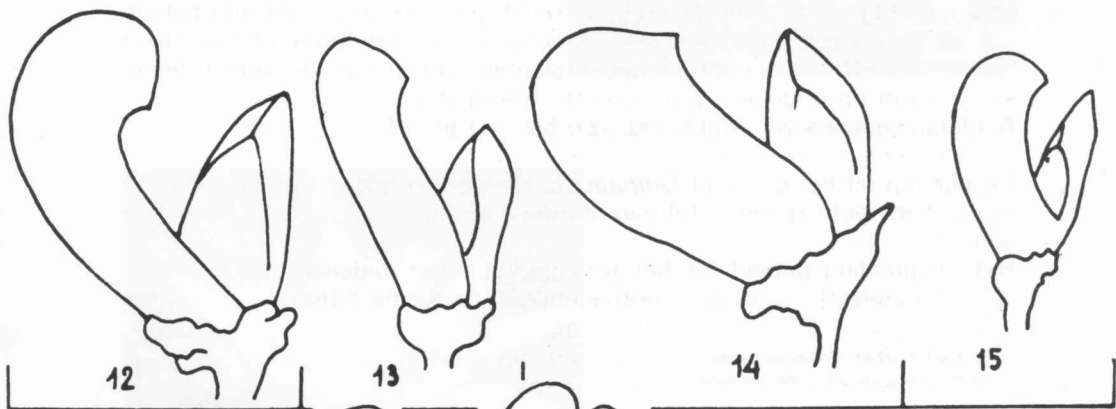
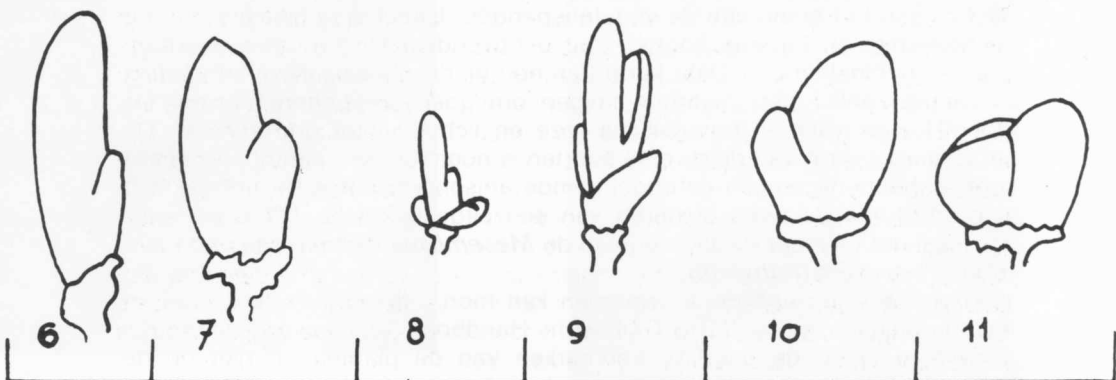
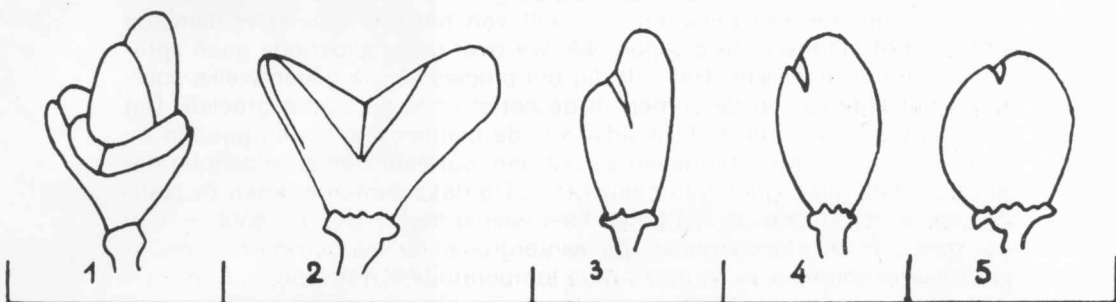
(naar het Latijn *gibba* = bochel of bult)

Adrian Hardy Haworth (1768-1833), de toonaangevende Engelse plantkundige uit het eerste deel van de 19de eeuw, beschreef in 1821 de sectie *Gibbosa* van het toenmalige verzamelgeslacht *Mesembryanthemum*. Deze sectie omvatte de soorten *M. gibbosum*, *M. luteoviride*, *M. perviride* en *M. pubescens*. Bij zijn beschrijving van de sectie vermeldde Haworth al dat deze groep van 4 planten een goed afzonderlijk geslacht zou vormen en hij stelde voor het geslacht de naam *Gibbaeum* te geven. Het duurde echter nog 100 jaar voordat de eveneens vermaarde Engelse plantkundige Dr. N.E. Brown het geslacht geldig beschreef. Hij voegde er nog enkele andere soorten aan toe en latere auteurs deden dit eveneens. Momenteel zijn er volgens Herre en Jacobsen 22 soorten met nog een aantal vormen en variëteiten. In de monografie van het geslacht van de hand van Prof. G.C. Nel, "The *Gibbaeum* Handbook" worden evenwel slechts 17 echte soorten genoemd. In het midden latend wie van de heren het bij het rechte eind had (ze zijn helaas alle drie reeds overleden), een feit is dat *Gibbaeum* een betrekkelijk klein geslacht is van bijzonder mooie plantjes. Ze leveren in de cultuur vrijwel geen moeilijkheden op, vooropgesteld dat we de planten een lichte, zonnige standplaats kunnen geven. Zelfs binnenshuis, voor een zonde contouren van de plantelichamen:

(Zie blz. 71)

bloemkleur

1. <i>G. luteoviride</i>	bleekrood (= <i>gibbosum</i> vlgs. Nel)
2. <i>G. esterhuyseniae</i>	roze (niet genoemd door Nel)
3. <i>G. gibbosum</i>	magenta tot purperachtig
4. <i>G. pilosulum</i>	violet-rood
5. <i>G. cryptopodium</i>	roze
6. <i>G. pubescens</i>	violet-rood
7. <i>G. shandii</i>	roodachtig
8. <i>G. geminum</i>	magenta
9. <i>G. angulipes</i>	purperachtig
10. <i>G. dispar</i>	violet-rood
11. <i>G. album</i>	wit (forma <i>roseum</i> : roze)
12. <i>G. velutinum</i>	roze
13. <i>G. haagei</i>	witachtig
14. <i>G. schwantesii</i>	zuiver wit
15. <i>G. pachypodium</i>	roze tot roodachtig
16. <i>G. petrense</i>	roodachtig
17. <i>G. tischleri</i>	violet-rood (niet genoemd door Nel)
18. <i>G. heathii</i>	wit tot crèmekleurig, dikwijls roze verbloeiend
19. <i>G. heathii</i> v. <i>elevatum</i>	idem (wordt niet erkend door Nel)
20. <i>G. blackburniae</i>	bleek roze (= <i>heathii</i> vlgs. Nel)
21. <i>G. comptonii</i>	purperachtig (= <i>heathii</i> vlgs. Nel)
22. <i>G. luckhoffii</i>	roze (= <i>heathii</i> vlgs. Nel)

nig venster zijn ze goed te kweken. De potgrond moet naast humusachtige bestanddelen ook klei bevatten; de helft van het grondmengsel dient uit grof zand of steenslag te bestaan. Als we over de groeiperiode gaan spreken wordt het moeilijker. Het is lastig om precies aan te geven welke soorten in het voorjaar, in de zomer, in de herfst of in de winter groeien. Dat verschilt per soort. Een redelijk advies is de planten regelmatig goed in de gaten te houden. Meestal geven zij zelf aan wanneer hun groeiperiode begint door het verschijnen van nieuwgroei. Op dat moment moeten de planten ook water krijgen. In het begin heel weinig en later in het groeiseizoen iets meer, doch steeds matig. Bij wintergroeiende planten dienen we er vanzelfsprekend voor te zorgen dat de temperatuur niet te laag is. Een minimumtemperatuur van 15°C is gewenst. De bloeitijd valt bij *Gibbaeums* vóór of aan het begin van de vegetatieperiode. Uitbundige bloeiërs zijn het evenwel niet en bij vele soorten zult u bovendien lang moeten wachten voordat zij bloeirijp zijn. Daar komt dan nog bij dat de najaar/wintergroeiërs te weinig zonlicht en warmte krijgen om goed te kunnen bloeien. De bloemkleuren variëren van wit via roze en lichtrood tot donkerviolet. De verschijningsvorm van de diverse soorten is nogal uiteenlopend. Vrijwel alle soorten hebben gemeen de zogenaamde anisofyllie, dat is de ongelijkheid in grootte van de twee bladeren van eenzelfde bladpaar. Dit is een verschijnsel dat bij meer geslachten van de *Mesembryanthemaceae* voorkomt (bijvoorbeeld *Glottiphyllum*).

Voor de bepaling van de soortnamen kan men uitgaan van de sleutel, in het eerder genoemde "The Gibbaeum Handbook". Hoewel deze sleutel gebaseerd is op de uiterlijke kenmerken van de planten en niet op de bloem- en/of zaaddoosbouw, is het toch niet zo eenvoudig om aan de hand ervan de planten te determineren. Wellicht gemakkelijker is dit met behulp van de tekeningen, ontleend aan Jacobsen, "A Handbook of Succulent Plants", deel III. De contouren der plantelichamen van de verschillende soorten zijn op ongeveer ware grootte weergegeven. Achtereenvolgens zijn afgebeeld: (zie blz. 70 en 71).

De planten uit het geslacht *Gibbaeum* groeien na verloop van jaren uit tot mooie compacte zoden of tot min of meer losse struikjes, al naar gelang de soort.

Het verspreidingsgebied van het geslacht ligt in het zuiden van de Kaapprovincie in Zuid-Afrika en wel voornamelijk in de Kleine Karoo.

Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge
Rotterdamseweg 88, 3332 AK Zwijndrecht

Het geslacht *Gymnocalycium* (III)

LUDWIG BERCHT

Serie II. *Baldiana* Buxbaum

Kenmerk van de serie: De zaden zijn potvormig tot soms iets scheef eivormig met basaal hilum, grootte 1 tot 1,5 mm. De testa is matzwart met klei-zonder randzoom. De arillushuid is sterk ontwikkeld en in meerdere of mindere mate aanwezig.

Foto 1

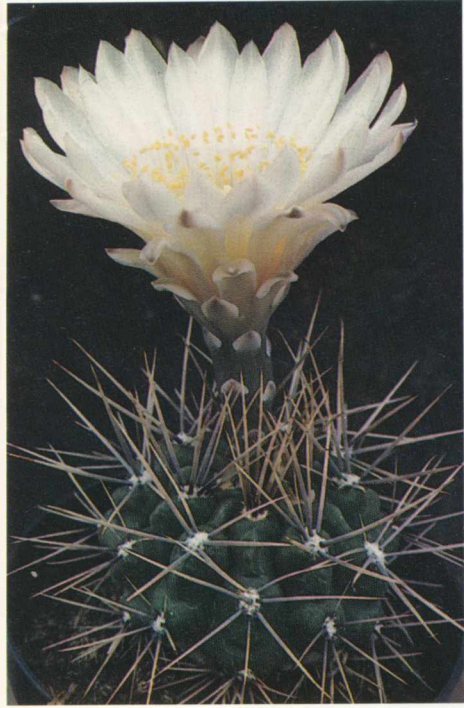

Foto 2

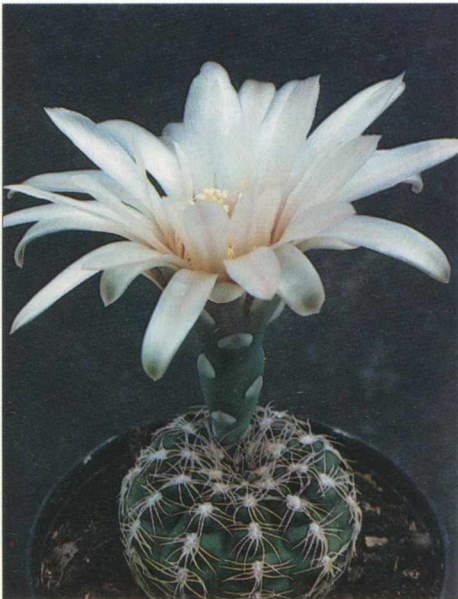

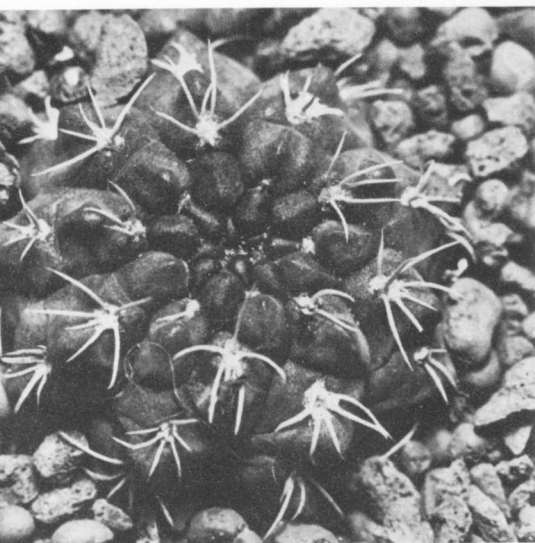
Foto 3

Foto 1:
Gymnocalycium gibbosum
var. *schlumbergeri*

Foto 2:
Gymnocalycium baldianum
var. *venturianum*

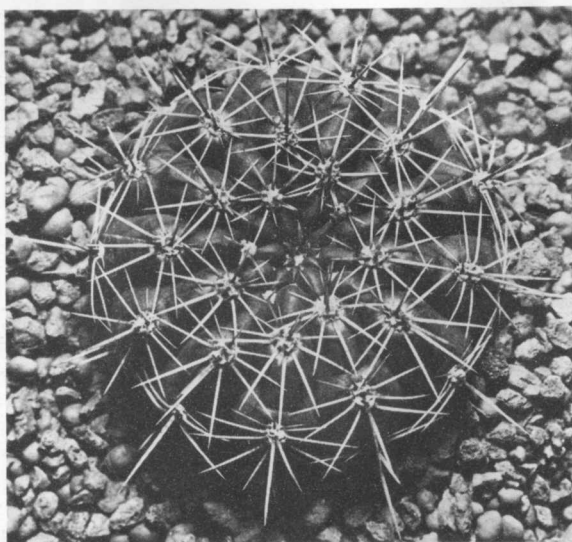
Foto 3:
Gymnocalycium calochlorum

Foto's van de schrijver

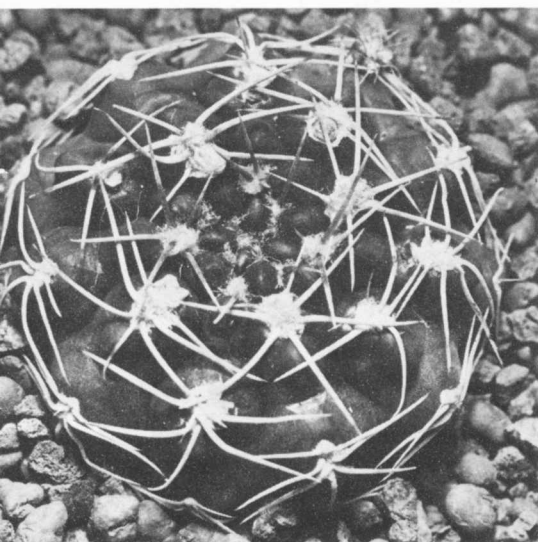

Gymnocal. uebelmannianum

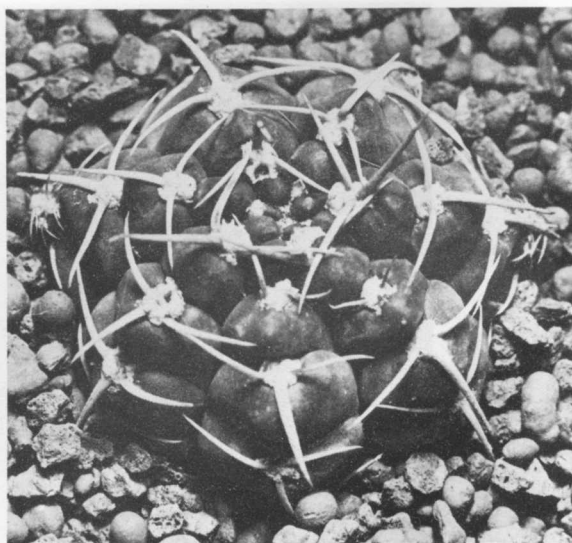
Foto's van de schrijver

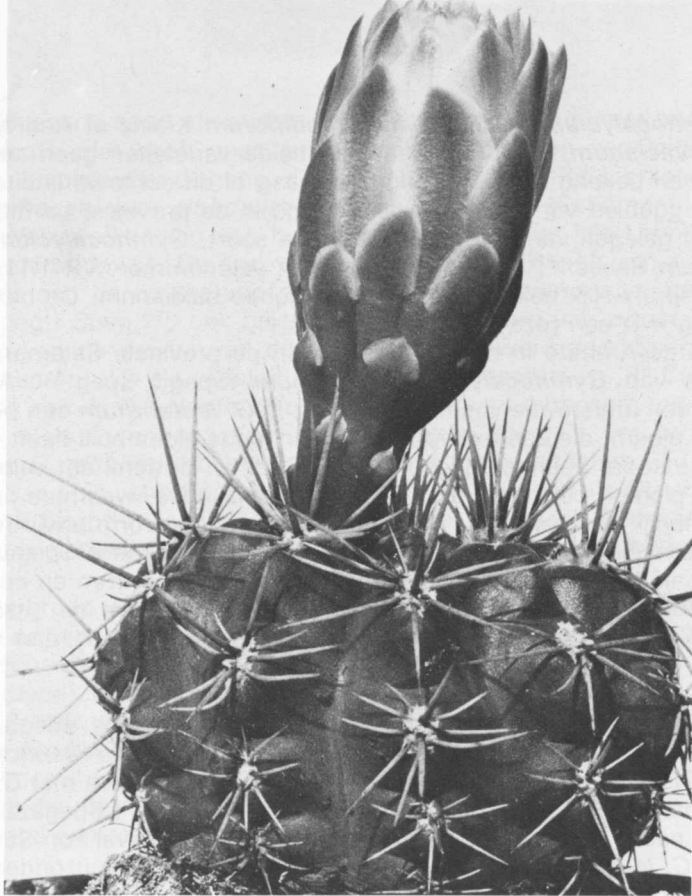
Gymnocal. schatzlianum n.p.

Gymnocal. capillaense

Gymnocal. sutterianum

Opengaande knop van een gibbosumvorm

De verschillen tussen de series II en III zijn naar mijn mening te gering om serie III afzonderlijk te beschouwen. Serie III Lafaldenses is derhalve door mij opgenomen in deze serie.

Soortnamen, die in deze serie thuishoren, zijn: *G. albispinum*, *G. andreae*, *G. baldianum*, *G. borthii*, *G. brachypetalum*, *G. bruchii*, *G. calochlorum*, *G. capillaense*, *G. chubutense*, *G. deeszianum*, *G. gibbosum*, *G. hyptianthum*, *G. leptanthum*, *G. platense*, *G. sigelianum*, *G. strigianum*, *G. sutterianum* en *G. uebelmannianum*.

De typeplant van deze serie is *Gymnocalycium baldianum* (Speg.) Speg.⁴³⁾. Deze alom bekende plant met zijn prachtige bloedrode bloemen is afkomstig uit het zuidoostelijke deel van de Argentijnse provincie Catamarca met als typevindplaats de Sierra de Ancasti. Synoniem aan *G. baldianum* worden gesteld⁴⁴⁾ *Gymnocalycium venturianum* Frič ex Backeberg⁴⁵⁾ en *Gymnocalycium sanguiniflorum* (Werd.) Werd.⁴⁶⁾. In een artikel, waarbij tevens een stukje geschiedenis opgehaald wordt, wijst Till⁴⁷⁾ op de verschillen tussen deze drie planten o.a. wordt *G. venturianum* aanmerkelijk groter dan *G. baldianum*.

Nauw verwant met *G. baldianum* is *Gymnocalycium andreae* (Bödeker) Backeberg⁴⁸⁾. Deze sterk van onder spruitende soort bloeit met diepgele bloemen. Als typeplaats geeft Bödeker aan de Sierra de Cordoba en wel de Pampa de la Esquina bij de Cerro Los Gigantes op 1500-2000 m hoogte. Van *G. andreae* zijn twee variëteiten beschreven: de in alle opzichten for-

sere *Gymnocalycium andreae* var. *grandiflorum* Krainz et Andreae⁴⁹⁾ en de var. *svecianum* Pazout⁵⁰⁾. Daar van beide variëteiten geen natuurlijke vindplaatsen bekend zijn, is het nog de vraag of dit echte variëteiten zijn. In het berggebied van de Sierra de Velasco in de provincie La Rioja is de vindplaats gelegen van een derde verwante soort, *Gymnocalycium uebelmannianum* Rausch⁵¹⁾. De plant, welke het veldnummer WR 141 draagt, werd oorspronkelijk bekend als de witbloeiende baldianum. De bloemkleur is vuilgelig met een roze keel.

De Sierra de Ambato in het zuidoosten van de provincie Catamarca is de vindplaats van *Gymnocalycium leptanthum* (Speg.) Speg.⁵²⁾. Alhoewel Haage⁵³⁾ een andere mening is toegedaan, is *G. leptanthum* een plant met een witte bloem, die een extreem nauwe en lange bloembuis heeft. Rausch heeft deze soort weer teruggevonden (WR 225). Ik denk dat velen onder ons deze planten bezitten onder de naam *G. platense*, waarmee hij mogelijk het uiterlijk gemeen heeft maar waarvan de bloemvorm afwijkend is. In de oorspronkelijke beschrijving wordt *G. leptanthum* door Spegazzini als variëteit van *G. platense* beschreven, hetgeen al kan wijzen op een op elkaar gelijkend uiterlijk. Daarbij zou de naam *leptanthum* de uitzonderlijk lange en slanke bloem accentueren in tegenstelling tot de dan normale bloem van *G. platense*.

Gymnocalycium platense (Speg.) Br. & R.⁵⁴⁾ is volgens Spegazzini afkomstig uit de bergen in het zuiden van de provincie Buenos Aires. Schumann⁵⁵⁾ stelde de naam zonder opmerkingen synoniem met *G. gibbosum*. Heden ten dage is niet meer te zeggen, welke plant Spegazzini exact onder de naam *G. platense* beschreven heeft. In elk geval kon Schumann in 1898 *G. leptanthum* nog niet kennen en heeft hij niets uitzonderlijks opgemerkt aan de toen als *G. platense* bekend zijnde planten.

Een plant waarvan ook de groeiplaats niet bekend is, is *Gymnocalycium hyptiakanthum* (Lemaire) Br. & R.²⁴⁾. Ofschoon al in 1839 door Lemaire beschreven, kunnen Britton en Rose er in 1923 nog niets zinnigs over zeggen. In Krainz, Die Kakteen²⁵⁾ wordt de soort middels foto's en uitvoerige beschrijving vastgelegd. In de Sierra Curamalal heeft D. van Vliet planten gevonden, die onder de naam *G. schatzlianum* nom. prov. hun weg naar de liefhebbers hebben gevonden. Piltz heeft in de Sierra de la Ventana (ook in de prov. Buenos Aires) dezelfde soort gevonden (P 93). Gezien het uiterlijk en de bloem van deze planten is het goed mogelijk dat ze tot dezelfde vormenkring behoren als *G. hyptiakanthum* en misschien hoort *G. platense* daar ook wel bij. In elk geval, het laatste woord zal er nog lang niet over gezegd zijn gezien de sterk tegengestelde beweringen in de literatuur (zie ook onder subserie Uruguayenses).

G. schatzlianum wordt gerekend tot het gibbosum-complex, een groep van planten met een enorm verspreidingsgebied in Argentinië. Het totale verspreidingsgebied van dit complex beslaat een groot deel van Patagonië, de prov. Pampa en Buenos Aires tot zelfs in de prov. Mendoza en San Luis. *Gymnocalycium gibbosum* (Haworth) Pfeiffer⁵⁶⁾ werd al in 1812 beschreven en is daarmee de oudste in Europa bekende Gymno. Waar de planten groeiden die ten grondslag liggen aan de soortbeschrijving, is niet bekend. In de Abra de la Ventana ontdekte Piltz planten (P 94), die volgens hem zeer goed met de typeplanten overeenkomen. Echter, enkele ervan vertoonden grote gelijkenis met wat wij kennen als de var. *nobile*. Door de grote variabiliteit over het totale verspreidingsgebied zijn in vroeger tijd vele

planten als aparte soort of variëteit beschreven, meestal zonder opgave van de vindplaats. Het heeft geen zin hier alle beschreven variëteiten op te sommen. Ik volsta met diegene, die thans als aparte variëteit erkenning vinden. *Gymnocalycium gibbosum* var. *schlumbergeri* (Schumann) Ito⁵⁵⁾ is volgens Weber afkomstig van het vasteland tegenover Isla Leones (prov. Comodoro Rivadavia). De var. *nigrum* Backeberg⁵⁷⁾ heeft zijn natuurlijke groeiplaats aan de oevers van de Rio Colorado. *Gymnocalycium chubutense* (Speg.) Speg.⁵⁸⁾, ook bekend als *G. gibbosum* var. *chubutense*, is afkomstig van de oevers van de Rio Chubut en werd door Spegazzini in 1902 oorspronkelijk als variëteit van *gibbosum* beschreven. Bij Carmen de Patagones aan de Rio Negro komt een variëteit van *gibbosum* voor die beschreven is als *Gymnocalycium brachypetalum* Speg.⁵⁹⁾. Tot de verwantschap van *G. gibbosum* behoren ook twee recente vondsten. Bij Quines in de prov. San Luis vond Borth planten die beschreven zijn als *Gymnocalycium borthii* Koop⁶⁰⁾. Jeggel⁶¹⁾ beschreef onder de naam *Gymnocalycium strigianum* planten die Rausch in de provincie Mendoza gevonden had.

Een derde groep van planten, die tot de Baldiana-serie behoren, zijn *G. capillaense* en zijn verwanten. De door Schick⁶²⁾ uit een zending planten, verzameld door Sigel in de omgeving van Capilla del Monte (Sierra Chica, prov. Cordoba), beschreven soorten, te weten *Gymnocalycium sigelianum* (Schick) Berger, *Gymnocalycium sutterianum* (Schick) Berger en *Gymnocalycium capillaense* (Schick) Backeberg, behoren tot één vormengroep⁶³⁾. De plant met 3 dorens werd *sigelianum* genoemd, die met 5 dorens *sutterianum* en die met 7 dorens *capillaense*. De bloemen zijn wit tot bleekroze met meestal een roze middenstreep in de bladeren.

Tot de vormenkring van *G. capillaense* moet waarschijnlijk ook *Gymnocalycium deesizianum* Doelz⁶⁴⁾ gerekend worden. De typeplanten zijn afkomstig uit een zending planten aan De Laet in 1930 onder de naam *G. sigelianum*. Nauw verwant aan *G. capillaense* - de naam die gezien de plaats van herkomst te verkiezen is boven de andere twee - is *Gymnocalycium calochlorum* (Boedeker) Ito⁶⁵⁾ en zijn al of niet terechte var. *proliferum*. Zowel de door Bödeker beschreven *calochlorum* als de van Backeberts hand verschenen *proliferum* waren afkomstig uit dezelfde zending importplanten zonder opgave van de natuurlijke vindplaats. Uit latere expedities van o.a. Rausch en Piltz weten we dat deze planten thuishoren in de hooggelegen dalen tussen de Sierra Grande en de Sierra Chica in de prov. Cordoba.

Verwant aan *G. calochlorum* maar met een duidelijke afwijkende bloem is *Gymnocalycium bruchii* (Speg.) Hosseus⁶⁶⁾, ook bekend als *Gymnocalycium lafaldense* Vaupel⁶⁷⁾. Over welke naam de voorkeur geniet leze men Krainz, Die Kakteen onder *G. bruchii*. De soort is door Oehme opgesplitst in vele vormen^{68,69)}, terwijl ook Backeberg er nog enkele aan toevoegde. De planten met hun meer of minder roze bloemen komen uit de Sierra La Falda, prov. Cordoba. Een mogelijk van *G. bruchii* af te zonderen plant is *Gymnocalycium albispinum* Backeberg⁷⁰⁾, een plant waarvan de bedooring duidelijk afwijkend is. Bozsing heeft deze soort recentelijk teruggevonden.

De cultuur van al deze planten brengt weinig problemen met zich mee. Ze moeten koel en droog overwinterd worden, terwijl ze in de zomer rijkelijk wa-

ter believen. Volle zon is nodig voor de ontwikkeling van de typische vorm en kleur.

Literatuur:

43. C. Spegazzini, Cact. Plat. Tent. 1905, p. 505
44. G. Frank in Krainz, Die Kakteen onder *G. baldianum*
45. C. Backeberg, Kaktus ABC 1935, p. 296
46. E. Werdermann, M. der DKG 1932, p. 194
47. H. Till, K.u.a.S. 1972, p. 238
48. Fr. Bödeker, M. der DKG 1930, p. 210
49. H. Krainz en W. Andreae in Krainz, Die Kakteen 1957
50. F. Pazout, Kaktusy 1960, p. 132
51. W. Rausch, Succulenta 1972, p. 62
52. C. Spegazzini, Cact. Plat. Tent. 1905, p. 504
53. W. Haage, K.u.a.S. 1967, p. 169
54. C. Spegazzini, Contr. Fl. Vent. 1896, p. 28
55. K. Schumann, Gesamtbeschreibung der Kakteen 1898, p. 408
56. A.H. Haworth, Syn. Pl. Succ. 1812, p. 173
57. C. Backeberg, Die Cactaceae III, p. 1755
58. C. Spegazzini, C. Nuev. Not. Cactol. 1925, p. 57
59. C. Spegazzini, C. Nuev. Not. Cactol. 1925, p. 55
60. H. Koop, K.u.a.S. 1976, p. 25
61. W. Jeggler, K.u.a.S. 1973, p. 267
62. C. Schick, Moellers Deutsche Gärtnerztg 1923, p. 201
63. G. Frank in Krainz, Die Kakteen onder *G. capillaense*
64. B. Dölz, Kakteenkunde 1943, p. 54
65. Fr. Bödeker, M. der DKG 1932, p. 260
66. C. Spegazzini, Brev. Not. Cactol. 1923, p. 15
67. F. Vaupel, Z. f. Sukkulenentk. 1924, p. 192
68. A.F.H. Buining, Succulenta 1954, p. 17
69. W. Simon, K.u.a.S. 1973, p. 184
70. C. Backeberg, Kaktus-ABC 1935, p. 285 en 416

(wordt vervolgd)

Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen

Op reis in Brazilië

B. BRAAMHAAR

Voor velen is het tegenwoordig mogelijk een kijkje te nemen in de landen waar onze vriend de cactus groeit. Met enig overleg en het opbouwen van relaties is het ook mogelijk die gebieden te bezoeken, waar men als normaal toerist niet komt. Gedurende mijn eerste reis door N.O. Brazilië in januari 1977 ontmoette ik een aantal studenten uit Belo Horizonte. Met één van hen, Eni Lima, ontstond een vriendschap die mij twee jaar later in staat stelde om een tweede reis naar Brazilië te maken, nu naar de omgeving van Belo Horizonte, Diamantina en Victoria. Door deze vriendschap zou ik dan ook kunnen beschikken over zijn hulp, zijn auto (een onontbeerlijk vervoermiddel in dit land met zijn immense afstanden) en zijn kennis van het Engels en Portugees, de laatste de landstaal.

In januari 1979 was het dan zover. De vlucht naar Rio de Janeiro verliep volgens plan. Aldaar werd geboekt voor Belo Horizonte en om 2 uur 's middags zag ik Rio langzaam onder mij verdwijnen en vlogen we over een bergachtig, tropisch-groen landschap. Onwillekeurig komt de gedachte bij je op om door het raampje naar buiten te kijken of er reeds het fenomeen "cactus" te zien is. Maar niks hoor. Geduld is een schone zaak.

Een uurtje later landde de B 727 op het vliegveldje van Belo Horizonte bij een heerlijk temperatuurtje van 25° C, terwijl in ons land één van de strengste winters sinds lange tijd de bewoners vele koude rillingen bezorgde. Eén telefoontje was voldoende om afgehaald te worden met een Brazi-

lia, een Volkswagen die in het land zelf wordt gefabriceerd en die de komende drie weken ons vervoermiddel zou zijn. De ontvangst in de familiekring van Eni was bijzonder hartelijk.

De eerste week werd besteed aan de verkenning van Belo Horizonte en omgeving. Belo Horizonte, gelegen op een hoogte van 800 m, doet heuvelachtig aan met wat kleinere bergtoppen in de verdere omgeving. De begroeiing wordt gevormd door groenblijvende struiken, gras, palmen, bananen en andere tropische planten. Door de wat hogere ligging is de temperatuur er aangenaam warm, terwijl in hun winter, ondanks de ligging in de tropische zone, 's nachts het nulpunt heel dicht wordt benaderd.

Hoe we ook zochten, in de stad en naaste omgeving was geen in het wild groeiende cactus te bekennen. Wel enkele aangeplante soorten, gelijkend op *Hylocereus*, *Agaven* en zeer mooi vertakte *Euphorbia*'s van enkele meters hoog, in goed aangelegde tuinen.

Ongeveer een week na mijn aankomst in Belo gingen we gedrieën op weg, op zoek naar cactussen. We reden tot Curvelo; daar splitst de weg zich, één richting Brasilia, de andere richting Diamantina, ons doel. De omgeving veranderde nu ook enigszins. Er kwam meer hoger geboomte bij, sommige met brede kronen en geel bloeiend gelijk *Mimosa*. Ook ziet men enorme aanplant van Eucalyptus-bomen. Verderop werden hogere bergruggen zichtbaar, grillig gevormd, maar ook vrijstaande ronde toppen, sommige kaal, andere begroeid. Door de stijging naar 1200 m was er een duidelijk voelbare temperatuursdaling van enkele graden in vergelijking met Belo Horizonte.

In het voorbijrijden ontdekten we op een helling, bestaande uit ruwe, grillige rotsblokken, fel rood bloeiende planten. De wagen werd geparkeerd en al klauterend bereikten we deze planten. Het waren kokervormige planten, waaruit trosvormige scharlakenrode bloemen hingen. Volgens mij is het een species uit het geslacht *Billbergia**, een geslacht dat behoort tot de Familie der *Bromeliaceae*. Groeiend tussen zwarte rotsen boden zij een bijzonder contrastrijke aanblik, nog verhoogd door de afwisseling met geel bloeiende planten en cereusachtige cactussen van 50 à 60 cm hoogte, alles in een met zon overgoten landschap.

Na deze eerste verheugende kennismaking met cactussen in hun natuurlijke omgeving en het maken van enkele foto's reden we in een opperbeste stemming door naar het stadje Diamantina.

Diamantina was vroeger het slavendomein van de Portugezen; vele voorwerpen in het plaatselijk museum herinneren aan deze tijd. Naast siervoorwerpen en martelwerktuigen is het pronkstuk een geheel gouden kroon, bezet met 19 diamanten, kristallen en robijnen. Het stadje zelf, liggend op een bergrug, is uitgegroeid tot een plaats met zo'n 15.000 inwoners. Het bezit keurig gerestaureerde gebouwen uit de slaventijd en enkele leuke hotelletjes, waar het goed eten is tegen een lage prijs. Eén van deze hotelletjes werd onze verblijfplaats voor de eerstkomende dagen.

De eigenaar van ons hotel bleek een goed kenner van de streek te zijn en behalve vindplaatsen van mineralen en kristallen wist hij ook cactussen te staan. Na het toevoegen van enkele Nederlandse munten aan zijn verzameling bleek hij bereid ons de weg te wijzen.

De volgende morgen reden we gevierd naar het noorden. Enkele kilometers buiten Diamantina verlieten we de verharde weg en doken een lager gelegen gebied in via een "weg" die meer geschikt was voor een jeep dan voor een personenauto. We kwamen terecht in een stenig, heuvelachtig landschap, waar gras en struiken afgewisseld werden met rotspartijen. Hier

Billbergia species

Cipocereus minensis

Foto's van de schrijver

Pseudopilocereus werdermannianus
var. *diamantinensis*

VERENIGINGSNIEUWS

"Succulenta" is het verenigingsorgaan van de Nederlands-Belgische vereniging van liefhebbers van cactussen en andere vetplanten "Succulenta".

BESTUUR

Voorzitter: H. Rubingh, Valeriaanstraat 193, 3765 EN Soest.

Vice-voorzitter: M.M.M. Jamin, Lucas Gasselstraat 52, 5246 CG Rosmalen.

Secretaris: C.A.L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen. Tel.: 03483-2300.

2e Secretaresse: Mevr. J.M. Smit-Reesink, Pr. W. Alexanderlaan 104, 6721 AE Bennekom. Tel.: 08389-7551.

Penningmeester: G.W. Leive, Prof. F. Andreaelaan 93, 3741 EK Baarn. Tel.: 02154-15645. Giro-rek.: 680596 t.n.v. Succulenta te Baarn, resp. bankrek. 55.32.38.981 bij Algemene Bank Nederland t.n.v. Succulenta te Baarn. Voor België: rek.nr. 000-11.41.809-22 van de Belgische postgirodiens t.n.v. Succulenta te Baarn.

Alg. Bestuurslid: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.

Alg. Bestuurslid: F. Maessen, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

LEDENADMINISTRATIE

Administrateur: P. Dekker, St. Pieterstraat 27, 4331 ET Middelburg. Inlichtingen over en aanmelding van lidmaatschap, tevens propagandafolders. Het lidmaatschap kost voor leden in Nederland f 35,-, voor leden in België Bfrs. 625 en voor leden elders wonende f 45,-. Inschrijfgeld voor nieuwe leden f 7,50/Bfrs. 135.

MAANDBLAD

Redacteur: J.H. Defesche, Kruislandseweg 20, 4724 SM Wouw. Tel.: 01658-1692.

2e Redacteur: Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal. Tel.: 01650-36081.

Verenigingsnieuws: C.A.L. Bercht. Sluitingsdatum 15e van de maand voor het verschijnen.

Vraag en Aanbod en Advertenties: Mevr. J.M. Smit-Reesink. Sluitingsdatum: 15e van de maand voor het verschijnen.

ANDERE BELANGRIJKE ADRESSEN

Buiningfonds: A. de Graaf, Finlandplein 5, 3244 AE Nieuwe Tonge.

Bibliotheek: J. Magnin, Ooievaarstraat 13, 3291 XK Strijen. Katalogus f 1,50 te bestellen op girorek. 1345616 t.n.v. J. Magnin.

Clichéfond: J.A. Schraets, Tegelseweg 131, 5912 BD Venlo.

Diatheek: H.M.S. Mevissen, Dinantstraat 13, 4826 LH Breda. Tel.: 076-875076.

Ruilen zonder Huilen: H. Leusink, Griffweg 15, 6745 XD Ede. De Klomp. Tel.: 08387-1794.

HET BOEK "DISCOCACTUS" DOOR A.F.H. BUINING

Het boek omvat 224 pagina's met 60 kleurenfoto's, 84 zwart/wit foto's, 33 tekeningen, 6 landkaarten en twee sleutels tot de soorten. Te bestellen door storting van f 30,- op girorek. 2845908 t.n.v. Succulenta Buiningfonds, Rosmalen, onder vermelding van "Discoboek".

De prijs van de Duitse versie is f 35,- (für Deutschland DM 35,-); de Engelse versie kost eveneens f 35,- (for Great Britain £ 7,-).

VERKOOP VERENIGINGSARTIKELN

001 Handleiding voor het verzorgen en kweken van cactussen en andere succulenten. 3e Druk 1981. Prijs f 6,- per stuk. (Bij 10 of meer exemplaren f 4,50 per stuk).

002 Bewaarbanden voor Uw tijdschriften. (Een jaargang per band). Prijs f 16,- per stuk. (Bij 10 of meer stuks f 13,- per stuk).

003 Verenigingsspeld in broche-vorm.

004 Verenigingsspeld als steekspeld. Prijs f 4,- per stuk. (Bij 20 of meer stuks f 3,50 per stuk).

005 Affiche in vier-kleuren-druk voor veel doeleinden bruikbaar. Mag door de afdelingen doorverkocht worden voor f 2,50/stuk. Prijs f 1,- per stuk. (In verband met de hoge kosten van verzending en verpakking is de prijs dan ook exclusief).

006 Ansichtkaarten per set van 10 met afbeeldingen van succulenten. Prijs f 2,50. (Bij 10 sets of meer f 2,- per set). Mogen door de afdelingen doorverkocht worden.

Bestelling kan geschieden door storting of overschrijving van het totaal bedrag op girorek. 3742400 van Succulenta afd. Verkoop, Kempke 3, 6075 AN Herkenbosch.

U kunt volstaan met het vermelden van het aantal en de artikelnummers.

Eventuele informatie wordt U gaarne verstrekt door Frans Maessen, tel. 04752-1995.

N.B. Alle artikelen kunnen tegen vermelde gereduceerde prijzen ook afgehaald worden.

SUCCULENTARIUM

Na betaling van de toegangsprijs kunt U op de Flevohof, gelegen in Oostelijk Flevoland, het Succulentarium en vele andere bezienswaardigheden bezoeken. De Flevohof is dagelijks geopend.

EVENEMENTEN

- 23 april : Cactusbeurs te Amstelveen
23/24 april : Vergadering Internoto
30 april : Friese Cactusbeurs
30 april/1 mei: Beurs en tentoonstelling te Haarlem
11/15 mei : Internationale Cactus- en Succulentensymposium te Brugge
12/15 mei : Tentoonstelling te Tilburg
12/15 mei : Tentoonstelling te Wijnegem
12/14 mei : Cactustentoonstelling te Helmond
14/17 mei : Tentoonstelling in de Jochum-hof
14 mei : Goudse cactusbeurs
22 mei : Cactusbeurs te Zolder
28 mei : Algemene Ledenvergadering te Ede
28/29 mei : Tentoonstelling Leuchtenbergia
4 juni : Ruilbeurs te Zwijndrecht
27 augustus : Ruilbeurs te Zutphen
10 september: Ruilbeurs van het Noorden
16 oktober : Ruilbeurs Cactusflora

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op zaterdag 28 mei 1983 zal de Algemene Ledenvergadering plaats vinden. Plaats: De Reehorst te Ede (nabij het station). Tijd: 14.00 uur.

Agenda

1. Opening door de voorzitter, de Hr. Rubingh
2. Notulen van de Algemene Ledenvergadering 1982 (gepubl. Succ. juni 1982)
3. Correspondentie cq mededelingen van het secretariaat
4. Jaarverslag secretaris
5. Financiële verslag 1982 (zal gepubliceerd worden in mei-nummer)
6. Verslag kascontrolecommissie
7. Begroting 1983. Contributie 1984 (eveneens in mei-nummer)
8. Bestuursverkiezingen
9. Verslagen Instellingen etc.
 - a. Maandblad
 - b. Ledenadministratie (zie maart-nummer)
 - c. Bibliotheek (dit nummer)
 - d. Diatheek (dit nummer)
 - e. Ruilen zonder Huilen (zie december-nummer)
 - f. Clichéfonds
 - g. Buiningfonds
10. Propaganda
Het propaganda-filmpje zal ondermeer vertoond worden
11. Rondvraag
12. Datum en plaats volgende vergadering
13. Sluiting

Zie ook de verkorte notulen van de Ledenraadsvergadering in dit nummer.

L. Brecht, secr.

SUKKULENTENTUIN

FAM. VAN DONKELAAR

Laantje 1 Werkendam tel. 01835-1430

Weet U dat wij het gehele jaar door zaad verkopen? Vraagt gratis zaadlijst.

CACTUSSEN - SUCCULENTEN

A. N. BULTHUIS EN CO.

3945 BC Cothen - Groenewoudseweg 14

Sortimentslijst wordt na storting van f 1,-
toegezonden. Girorekening 124223.

's Zondags gesloten

Postbus 12 - Tel. 03436-1267

VERKORTE NOTULEN VAN DE LEDENRAADSVERGADERING VAN 19 MAART 1983

1. De Heer Ven Keppel wordt herdacht
2. De plannen voor een informatieblad(boekje) t.b.v. secretariaten wordt verder uitgewerkt.
3. Men gaat accoord met de kandidaatstelling van de Hr. Koningsveld als opvolger van de Hr. Rubingh en de herkandidering van de Heren Bercht, Jamin en Maessen. Er zijn geen tegenkandidaten.
4. Een nieuw rooster van aftreden van bestuursleden zal ontworpen worden.
5. De balans 1982 en de begroting 1983 vinden instemming.
6. Op de A.L. zal voorgesteld worden de contributie 1984 te handhaven op f 35,- voor Nederlandse en Belgische leden en f 45,- voor elders wonende leden.
7. Een nieuwe redactiestructuur wordt uiteengezet (is nog niet definitief). Een aantal rubrieksmedewerkers zullen aangezocht worden.
8. Het geheel herziene Boekje van Korevaar zal hoogstwaarschijnlijk dit jaar gereedkomen.
9. Er wordt gezocht naar mogelijkheden de betrokkenheid van de leden met Succulenta te vergroten.
10. Ten behoeve van beurzen, tentoonstellingen, etc. zullen gratis affiches ter beschikking gesteld worden.
11. De volgende vergadering is vastgesteld op 22 oktober 1983 om 11.00 uur.

L. Bercht, secr.

Wijziging afdelingssecretariaten

Afdeling Amersfoort: Mevr. A.M. Jongkind-Cramer, Stationslaan 101, 3844 GC Harderwijk. Tel.: 03410-16075.

Afdeling Gooi- en Eemland: Hr. B. Meijering, Doppestraat 92, 3752 JH Bunschoten. Tel.: 03499-5730.

Afdeling Kennemerland: Mevr. M. Post-Olthof, Sparrenstraat 3, 1971 NN IJmuiden. Tel.: 02550-13097.

JAARVERSLAG DIATHEEK 1982

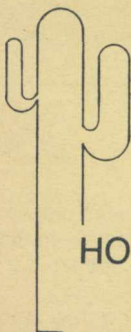
De werkzaamheden t.b.v. de diatheek zijn uiteraard in 1982 voortgezet.

Dankzij de belangeloze schenking van de volgende leden is het diabestand iets toegenomen: Van Alsemgeest, Everdingen; Beemster, Breda; de Haan, Boxtel; Ruysch, Bennekom; Tuyn, Assendelft en Vrenken, Volkel. Al deze schenkers: hartelijk dank.

In totaal zijn 9 aanvragen verzorgd.

De gereserveerde gelden zijn niet aangesproken.

Namens de diatheek werkgroep, H.M.S. Mevissen

HOVENS cactuskwekerij

Markt 10, 5973 NR Lottum Tel. 04763-1693
Lottum vindt U, E3 richting Venlo afslag Venray
Grubbenvorst - Lottum.

Spec. kwekerij voor hobbyisten en verzamelaars

Een plantenlijst wordt op Uw verzoek gratis toegestuurd

Wij ontvangen regelmatig nieuwe cultuurimporten voor de verkoop

Geopend van maandag t/m zaterdag van 9-18 uur.

BIBLIOTHEEK SUCCULENTA JAARVERSLAG 1982

In 1982 zijn bijna 100 pakjes met een totaal van 220 boeken en tijdschriften verzonden. Bijna 70 lezers maakten gebruik van de bibliotheek, waaronder 37 leden in 1982 voor het eerst.

In 1982 zijn 2 nieuwe boeken gekocht, terwijl de Hogeschool van Gent één nieuw afstudeerwerk met als onderwerp vetplanten aan de bibliotheek schonk.

Tijdschriften zijn aangevuld met enkele nieuwe, waaronder 7 jaarboeken van Excelsa; terwijl de meeste andere aangevuld werden met de lopende jaargangen.

Op een in Succulenta opgenomen vraag om ontbrekende nummers van oude jaargangen van enkele tijdschriften te verkrijgen, is slechts één reactie ontvangen. Hiervan is overigens dankbaar gebruik gemaakt om het Engelse Mammillaria tijdschrift weer compleet te maken.

Eind 1982 is een totaal nieuwe catalogus samengesteld. Een nieuwe indeling is aangehouden, bevattende:

- normale boekwerken
- boekwerken, welke onder speciale voorwaarden geleend kunnen worden, zoals de standaardwerken van Britton en Rose.
- woordenboeken en wetenschappelijke literatuur
- tijdschriften.

J.C.A. Magnin, bibliothecaris Succulenta

PROGRAMMA CACTUS & SUCCULENTENSYMPIOSIUM CACTACEAE BRUGENSIS TER GELEGENHEID VAN HAAR 5-JARIG BESTAAN. BRUGGE - 'T LEERHUYS, GROENINGE 35 - VAN 11 TOT EN MET 15 MEI

Woensdag 11 mei 1983:

- **20.00 uur:** Opening van het Symposium & Cactus- Succulenten- en Orchideeëntentoonstelling, door de voorzitter R. Moeyaert; gevolgd door een receptie aangeboden door Cactaceae Brugensis.
- **21.00 uur:** Openingsdiavoorzacht door de Heer E. Haugg, Altmuhldorf, BRD, Lid Hoofdbestuur DKG, met als onderwerp: "Kaktussen op hun standoord". De Heer Haugg is één der meest bereisde cactusliefhebbers en een uitmuntend fotograaf. Projectie in overvloeiing, beelden 6 x 6 en kleinbeeld en op 2 schermen.

Donderdag 12 mei 1983:

- Tentoonstelling geopend van 10 tot 12.30 uur en van 14 tot 20 uur.
- **15.00 uur:** Uitgang van de wereldvermaarde H. Bloedprocessie.
- **19.30 uur:** Diavoorzacht door de Heer A. Frohlich, Luzern, Zwitserland, Oud Voorzitter van de SKG. Met "Mijn Verzameling" toont hij ons enige mooie dia's uit zijn nog mooiere verzameling, opgebouwd en onderhouden met de beroemde zwitserse precisie.

Vrijdag 13 mei 1983:

- Tentoonstelling geopend van 10 tot 12.30 uur en van 14 tot 19 uur.
- **16.30 uur:** "Gymnocalyciums" door Jacques Lambert, Passendal, België, Cactaceae Brugensis. Hij is gekend als de grootste specialist in dit geslacht in België en heeft inzake een zeer grote veldervaring.
- **20.00 uur:** Gezellig samenzijn in Restaurant Zandwegemolen, Oude Oostendesteeweg Brugge, met mogelijkheid tot facultatieve eetgelegenheden.

Zaterdag 14 mei 1983:

- Tentoonstelling geopend van 10 tot 12.30 uur en van 14 tot 20 uur.
- **15.00 uur:** H.J. Klein, Troisdorf, BRD, stelt ons zijn laatste Mexico-reis voor onder de titel "Sonora & Baja California". Hij is de Mexico-kenner bij uitstek en weet als geen ander daarover zijn publiek te boeien. Uitzonderlijke opnamen 6 x 6.
- **19.30 uur:** Frau E. Haugg, Altmuhldorf, BRD, met "Tillandsia's in Kultuur en op standoord". Enige mooie beelden in overvloeiing!

Zondag 15 mei 1983:

- Tentoonstelling geopend van 10 tot 12.30 uur en van 14 tot 20 uur.
- **11.00 uur:** F. Falco, Marseille, France, bestuurslid APSA & CAPSA, met "Peru" zijn geliefkoosd reisdoel. Hij leidt ons doorheen dit prachtig land met zijn enige opnamen en "zijn zuiderse commentaar".
- **15.00 uur:** De Heer Hovens, Lottum, Nederland, welbekend kweker en cactusliefhebber met "Op ontdekking in Brazilië". Actief medewerker "Arbeitskreis Brazilien".
- **18.00 uur:** Slotvoordracht door Dr. P. Rosenberger, Langenfeld, BRD. "Met de beste beelden uit zijn verzameling, der laatste jaren", wil de Onder-voorzitter van de 3 LK en fervent aanhanger van Cactaceae Brugensis, dit symposium op een waardige wijze besluiten!

Algemene informatie:

- Tijdens de openingsuren van de tentoonstelling is de verkoopbeurs van Cactussen, Succulenten, Tillandsia's en Orchideeën bestendig toegankelijk.
- Hotelreservatie kan steeds gebeuren via de Dienst voor Toerisme, Markt, 8000 Brugge (ook voor de kust!)
- Mits afspraak met de organisatoren:
 - geleid stadsbezoek aan Brugge (gids)
 - boottochten op de Brugse reien
 - bezoek aan kwekerijen en verzamelingen
 - eetgelegenheid tegen democratische prijzen.

Contactadres:

Etienne Lanssens, Secretaris Cactaceae Brugensis, Bruggesteeweg 98, 8080 Ruiselede.
Telefoon 051/688858.

DER KAKTEENLADEN

Verzendhandel

*hobbybenodigdheden
boeken*

Kamerkasje met thermostaatgeregelde bodemverwarming en controlelampje, 10 cm diep dicht bodemoppervlak en zeer stevige (4 mm) glasheldere afdekkap met twee beluchtingsschuiven.

Compleet met plantbak (18x8x7 cm), 2 zaaibakken (22x16x6 cm), 7 stabiele vierkante potten (7x7x8 cm) en een bodemthermometer. Grootte 41x32x25 cm.

DM 110,-, incl. snoer en stekker.

Top aanbod!!!

Bakverwarming van aluminium voor verwarming van zaaibakken, pikeerbakken, kamerkasjes, etc.

Grootte 20x30 cm; 12W/220V compleet met snoer en stekker.

SLECHTS DM 29,-

Vraagt nog heden onze gratis folder *Aussaat '83* met verdere nuttige toebehoren en onze literatuurlijst aan.

Alle prijzen minus 13% BTW plus porto/verpakking; levering tegen vooruitbetaling na toezending van de rekening.

Jörg Köpper

Lockfinke 7

D-5600 Wuppertal 1

W-Duitsland

WERKGROEP MAMMILLARIA VAN START! EN HOE...

Op 26 februari was het dan zover. Rond half twee hadden zich 19 Mammillaria-fans verzameld in de prachtige kas van de heer Rubingh in Soest. Nog 9 anderen hadden zich voor de Werkgroep aangemeld, maar die konden deze eerste keer niet komen. Het duurde niet lang of geanimeerde discussies brandden los. Het is altijd weer verwonderlijk te zien hoe snel je aan elkaar gewend bent met wat planten in je hand én natuurlijk met een lekker kopje koffie van mevrouw Rubingh erbij. In de kas van onze gastheer ben je trouwens in dagen nog niet uitgekeken. Fantastisch! Na een uurtje rondkijken bespraken we de meegebrachte planten uit de groep van Mamm. polythele. Juist doordat iedereen een aantal planten uit deze groep had meegebracht was de bespreking heel nuttig. Ineens zie je dezelfde naam bij een heel andere plant staat en dan is het natuurlijk zaak om te proberen enige orde in de chaos te scheppen. Zo'n eerste keer blijft dat nog bij wat kleine stapjes, maar de plannen om met zoiets verder te gaan kregen later op de middag al wat vaster vorm.

Vervolgens werden de meegebrachte, onbekende planten aan een zeer geslaagd onderzoek onderworpen. We zagen zowaar kans om van verschillende planten ofwel de naam ofwel de groep waarin ze thuishoren vast te stellen. Dit 'determineren' blijft dan ook een vast punt bij volgende bijeenkomsten van de Werkgroep.

Inmiddels wat het bijna vier uur geworden en met enige tegenzin verlieten we de kas om ons in de huiskamer van de fam. Rubingh af te vragen hoe onze mammillaria-werkgroep er in de toekomst moet gaan uitzien. Hierbij kwam een viertal zaken aan de orde.

1. Eerst inventariseerden we alle ideeën van de aanwezigen. Nou, daar kwam wat los. Teveel om op te noemen en daarom slechts een greep: het determineren van planten, die onder een species-naam of -nummer in ons bezit zijn; standplaatsenlijsten maken; uitgebreide beschrijvingen maken bij de foto's uit het boek van Pilbeam; in de Flevohof een referentie-verzameling opbouwen; onderlinge briefwisseling.
U ziet grote en kleine plannen bloeien op en het was ons allen duidelijk, dat er veel leuks te doen viel én dat deze Werkgroep geen meelopers kan gebruiken, maar alleen mee-doëners.
2. Bij deze ideeën-inzameling kwam ook de vraag aan de orde of men lid van Succulenta zou moeten zijn om aan de Werkgroep Mammillaria mee te kunnen doen. We waren het er allemaal over eens, dat de Werkgroep niet met subsidies van Succulenta zou moeten werken, maar geheel zichzelf zou moeten bedruipen. Ook was iedereen het ermee eens, dat in dat geval iedere actieve mammillaria-fan met de werkgroep moet kunnen meedoen.
3. Toen moest er natuurlijk ook een soort bestuurtje - eigenlijk een veel te groot woord - worden gevormd. Er werd afgesproken, dat Herman Koningsveld voorlopig voorzitter zal zijn en dat Gerard van Huffel de taak van secretaris/penningmeester op zich zal nemen. Zij kregen meteen een paar taken in hun maag gesplitst: een stukje maken voor Succulenta; een verslag schrijven van de eerste bijeenkomst en een ledenlijst maken voor de Werkgroep en een begroting opstellen voor de eerstkomende periode.

PLANTENHANDEL A. H. Abels.

Grootste gesorteerde zaak in Noord
Holland in cactussen en succulenten.
In- en verkoop.

Singel-Bloemmarkt t/o 494-496.
Amsterdam. Tel.: 020 - 227441.

Planten en Cactussenhandel

A. VAN ACHTHOVEN & ZN.

Wij bezitten een zeer grote collectie
cacteeën. Uniek in Amsterdam!
Regelmatig uitbreiding van ons assortiment.

Singel-Bloemmarkt t/o 528 (Geelvink-
steeg), Amsterdam. Tel.: na 18.00 uur
020-101641.

4. Inmiddels is het al ongeveer vijf uur en België en Groningen liggen ook niet om de hoek. Daarom werd besloten om een afspraak voor een volgende bijeenkomst te maken en daar verder te praten. Op zaterdag 18 juni komen we bijeen bij de Heer Leusink in De Klomp. We beginnen om tien uur 's morgens.

- Programma: - Vergelijken van meegebrachte planten van vier soorten: *M. parkinsonii*, *M. candida*, *M. discolor* en *M. marksiana*.
- Ieder neemt een lijst mee van planten die in zijn/haar bezit zijn.
 - Plannen bespreken.
 - Begroting behandelen.
 - Onbekende planten meenemen en bespreken.

Tegen half zes keerden we huiswaarts. Ik dacht dat de start goed was geweest. Nu komt het erop aan om de Werkgroep Mammillaria een bruisend leven te laten leiden. Wilt U alsnog meedoen? In het februarinummer van Succulenta zat een opgavestreekje.

H. Koningsveld, Verl. Emmastraat 34, Andelst.

Cactussen
Aloes
Coniferen
Tillandsias
Uitzonderlijke boeken
Succulenten
Bromellias
Over diverse onderwerpen
Exotica
Kamerplanten
Epifyten

NATUUR & BOEK Elandstraat 58

Cactuskwekerij LAKERVELD

Lakerveld 89 Lexmond
(tussen Lexmond en Meerkerk)
Tel. 03474-1718

De bloeitijd begint al weer aardig op gang te komen bij Cactuskwekerij Lakerveld.

Kom ook eens gauw langs en geniet van de vele soorten met hun prachtig bloemen.

Kees en Martine Bos

andere succulenten
cactussen

Kanaalweg 16,
1749 CE SCHOORLDAM
(Warmenhuizen)
Tel.: 02269 - 2694

Liefhebbers
zijn de hele week welkom!

VAN DER AUWERA

Tuincenter
150 Reetse steenweg
2630 Aartselaar (België)

Epiphyllum's, Asclepiac., Echevaria, cactussen
e.a. succulenten.

Boomkwekerijgewassen in groot sortiment.

Open alle dagen van de week.

UBINK C.V.

gespecialiseerd in cactussen

Mijnsherenweg 18-20 Telefoon 02977-26880
1433 AS Kudelstaart AALSMEER (Holland)

*Geopend: vrijdag van 13-17 uur
zaterdag van 9-12 uur*

*Arbeitskreis für
Mammilarien Freunde*

Lijst van soortnamen en synoniemen van
Mammillaria's.

Opgesteld door de heer Shurly.
Vierde speciaaluitgave van de AfM met circa
150 pag. incl. 30 foto's. Toezending na beta-
ling van DM 18,- op Postscheckkonto Saar-
brücken. Konto nr. 300 00-669 (blz. 590 100
66) of DM 42,- (incl. kleurenafdrucken).

AFDELINGSNIEUWS

Op donderdag 3 maart was er een samenkomst van de afdeling Gooi- en Eemland te Hilversum (zoals die er elke eerste donderdag van de maand is).

Tijdens deze samenkomst werd het feit, dat dhr. Rubingh met ingang van de maand maart 1958 voorzitter werd van de afdeling Gooi- en Eemland, herdacht met een cadeau namens de afdeling en bloemen voor zijn vrouw, altijd zeer gastvrij, namens de studieclub.

Het ging 25 jaar geleden niet zo goed met Gooi- en Eemland (geringe opkomst) en men hoopte door dhr. Rubingh als voorzitter aan te trekken hierin verbetering te brengen, hetgeen met en dankzij hem zeker wel gelukt is.

Dhr. Rubingh werd geprezen om zijn inzet, zowel binnen de afdeling als binnen Succulenta (o.a. opzetten studieclubs). Na de pauze volgde er, zoals elke maand, een verloting, waarvoor de leden steeds belangeloos planten beschikbaar stellen, gevolgd door een diavoorstelling door dhr. Rubingh.

Afdeling Delfzijl

5 mei : Dhr. Hofstee over Parodia's en onderlinge plantenverkoop. Samenkomst: Restaurant De Groene Weide, Snelgersmastraat 15, Appingedam.

Afdeling Dordrecht

28 april : Lezing door Dhr. Baan over Coryphanta en Quiz door Dhr. Slingerland.

Afdeling Fryslân

10 mei : Het maken van foto's en dia's in uw kas. Samenkomst: Hotel Reitsma, Heerenveen. Aanvang: 19.30 uur.

Afdeling Gooi- en Eemland

5 mei : Lezing met dia's over vindplaatsen van cactussen in Mexico door Dhr. Rakers. Samenkomst in de Goede Herderkerk, Simon Stevinweg 146 (ingang Lieve de Keylaan) te Hilversum.

Afdeling Gouda

21 april : Algemene praat- en tevens ruilavond.

19 mei : Lezing door Dhr. Neutelings over Mammillaria en andere Mexicaanse geslachten. Samenkomst: Het Brandpunt, Turfmarkt 58, Gouda. Aanvang: 20.00 uur.

Afdelingen Groningen

21 april : Onderlinge ruilavond.

Afdeling Den Helder en Omstreken

14 mei : Excursie

Afdeling Hoeksche Waard

19 mei : lezing door Dhr. Magnin over vetplanten. Samenkomst: Landbouwschool, Rijkstraatweg 30, Klaaswaal.

Afdeling Leiden

21 april : Lezing door Dhr. Hovens.

19 mei : Feestavond t.g.v. 6-jarig bestaan. Samenkomst: Petruskerk, Lammenschansweg, Leiden. Aanvang: 20.00 uur.

Afdeling Nijmegen

2 mei : Interne ruilbeurs en voorlichting over enten.

Afdeling Rijn- en Delfland

21 april : Algemene lezing door Dhr. Buter. Samenkomst: Kleindierencentrum, ingang Zuiderpark, Den Haag.

Afdeling Utrecht

9 mei : Rullavond.

Afdeling West-Friesland

26 april : Quiz over onze planten, gemaakt door de fam. Bach. Samenkomst en kasje kijken bij de fam. Bach, Sperwer 24, St. Pancras.

16 mei : Bijeenkomst bij de fam. Herenius, Simon Koopmanstraat 230, te Wervershoof. Kasje kijken bij fam. Herenius en bij fam. Dekker. Dia's en praatje van Dhr. Herenius.

Afdeling IJsselstreek

29 april : Lezing door Dhr. Van de Wouw over vetplanten (te Zutphen).

Afdeling Zwolle

28 april : Lezing door Dhr. Noltee over één zijner reizen.

Vereniging Cactusflora

23 april : Lezing van de Hr. Rosiers over zijn verzameling. Samenkomst: Prov. Instituut voor Tuin- en Landbouw, Mechelsevest, Leuven. Aanvang: 19.30 uur.

Vereniging Grusonia

13 mei : Reisverslag Brazilië 1982 door de Heren Vandecaveye en Keirse. Deel I. Samenkomst: Zaal Vijverhof, Kortrijkstraat, Tielt. Aanvang: 20.00 uur.

AFDELING DEN HELDER EN OMSTREKEN

Succulenta, de vereniging voor liefhebbers van cactussen en vetplanten, afdeling Den Helder en omstreken houdt van vrijdag 10 juni 1983 t/m 12 juni 1983, een tentoonstelling in de kleine Gemeentekassen van Den Helder, Soembastraat 83, Den Helder. (Centrum, 5 min. lopen van station N.S.)

Tevens bestaat de mogelijkheid om de grote Gemeentekassen, waaronder de Tropenkas, te bezichtigen.

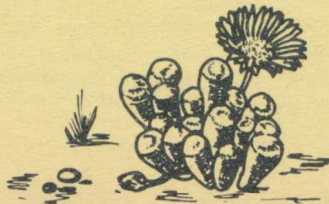
Openstelling: vrijdag 10 juni '83 van 14 - 22 uur
zaterdag 11 juni '83 van 14 - 22 uur
zondag 12 juni '83 van 11 - 18 uur

Toegang is gratis.

De tentoongestelde planten komen uit de verzameling van onze eigen leden. Tijdens de tentoonstelling kunnen kleine planten tegen een billijke prijs gekocht worden. Tevens worden doorlopend dia's vertoond uit de diatheek van de eigen leden.

We hebben getracht, door de datum in juni vast te stellen, zoveel mogelijk bloeiende planten te kunnen tonen. Bovendien biedt Den Helder als stad en omgeving zoveel meer...

Den Helder heeft nog frisse lucht, we hebben: een Marinehaven, Marine-Museum, een Reddingsmuseum, de veerboot naar het prachtige eiland Texel, met zeer goede bootverbinding. Den Helder heeft duinen, strand, bovendien is het een fijne stad om te winkelen met veel terrasjes om een verfrissing te gebruiken. Kortom, de moeite waard om deze tentoonstelling te bezoeken. Inlichtingen worden graag verstrekt door Mevr. J. v.d. Schoor-Abbenes, secr. afd. Den Helder en omstr., Landmetersweg 41, 1785 HA Den Helder. Tel. 02230-31815.

TENTOONSTELLING TE HELMOND

In mei organiseert "Succulenta, afdeling Eindhoven" in het ontmoetingscentrum "'t SPEELHUIS", Markt 99 in Helmond, een CACTUS-SHOW.

Dit ontmoetingscentrum is in het centrum van Helmond gebouwd, ontworpen door architect Piet Blom. Het is een spel van lijnen en vlakken, een aaneenschakeling van 37 kubussen op palen.

Medewerking aan onze show wordt verleend door:

De Ned. Orchideeënvereniging kring N.O. Brabant

De Amateur fotografen vereniging Helmond

De Zuid-Ned. Bonzaivereniging

Openingstijden: Donderdag 12 mei van 15.00 uur - 21.00 uur
vrijdag 13 mei van 11.00 uur - 21.00 uur
zaterdag 14 mei van 11.00 uur - 21.00 uur

U bent van harte welkom.

CACTUSBEURS TE HAARLEM

De afdeling Haarlem organiseert zaterdag 30 april en zondag 1 mei haar jaarlijkse beurs en tentoonstelling in de Stadskweektuin aan de Kleverlaan 9 te Haarlem (dichtbij het NS-station en Ripperdakazerne). De beurs zal zijn geopend van 10.00-16.00 uur. Voor het reserveren van tafels, die zonder kosten ter beschikking zullen worden gesteld, kunt U de heer H.J. Bertram bellen 023-342515.

CACTUSBEURS CACTUSVRIENDEN LIMBURG (B) TE ZOLDER

Ingevolge het enorme succes van de voorgaande jaren organiseert Cactusvrienden VZW op zondag 22 mei 1983 opnieuw een grote ruil- en verkoopdag van cactussen.

Deze ruil- en verkoopdag op 22 mei 1983 zal plaatsvinden in het Cultureel Centrum van Zolder, Dekenstraat 40 te 3540 Zolder. De openings(-uren) zijn voorzien van 14.00 uur tot 18.00 uur. De verkopers worden reeds toegelaten vanaf 13.00 uur.

Telefonische inlichtingen en reservaties: 011-271612 of 011-225819.

CACTUSBEURS TE LEEUWARDEN

De afdeling Friesland organiseert haar landelijke cactusruilbeurs dit jaar weer in Restaurant Prins in de Frieslandhal, Leeuwarden. De datum is gesteld op 30 april (koninginnedag); op die dag wordt tevens het grote Mallemolenfeest gevierd, zodat we over gebrek aan belangstelling zeker niet hoeven te klagen.

De beurs is voor iedereen open om tien uur 's morgens. De Frieslandhal is gemakkelijk te vinden: Zie kaartje febr. nummer.

Reserveren van standruimte: H. van Donge, Hunze 175, 9204 BL Drachten. Tel. 05120-19162. Tot ziens op koninginnedag in Leeuwarden.

CACTUSBEURS TE GOUDA

De afdeling Gouda organiseert op zaterdag 14 mei de traditionele Goudse Cactusbeurs. Ook deze keer wordt de beurs gehouden in de grote zaal van "Kunstmin" aan de Boelekade 67 te Gouda. Het gebouw is gelegen in het centrum van de stad, op ca. 5 minuten lopen van het station. Voor auto's is ruime parkeergelegenheid aanwezig.

De beurs zal officieel geopend worden om 10.00 uur. Er bestaat tot 15.30 uur de gelegenheid om planten te ruilen, kopen of verkopen. Het verkopen van natuurimporten wordt door ons niet toegestaan!

Voor het uitstellen van uw planten heeft eenieder 1,50 meter tafellengte gratis ter beschikking. Tegen betaling van f 10,- kan nogmaals over maximaal 1,50 meter beschikt worden.

Een fraaie plantententoonstelling zal worden opgesteld. Tevens is er een uitgebreide foto-expositie te bewonderen van postzegels met succulenten.

Wij hopen dan ook op uw komst naar Gouda te mogen rekenen om er gezamenlijk een prettige sfeervolle beurs van te kunnen maken.

Tot ziens op 14 mei!

TENTOONSTELLING TE TILBURG

Ter gelegenheid van het 20-jarig bestaan van Succulenta afd. Tilburg organiseert deze afdeling een tentoonstelling op 12, 13, 14 en 15 mei in de Plantenkas Janssen Geurts BV, Stappegoorweg 227, Tilburg.

TENTOONSTELLING LEUCHTENBERGIA

Het ligt in de bedoeling van het bestuur van Leuchtenbergia, voor elke liefhebber alsook voor de leek, een aantrekkelijk geheel op te bouwen. Naast planten, samengebracht door de leden van de vereniging, zal plaats gelaten worden voor enkele belangrijke aspecten van onze hobby, namelijk: het zaaien, verspenen en enten met demonstratie. Onontbeerlijk achten wij daarbij ook de literatuur en de voorstelling van ons tijdschrift. Ten slotte is er een zaad- en plantenverkoop voor liefhebbersprijzen.

Deze tentoonstelling gaat door op: zaterdag 28 en zondag 29 mei 1983, telkens van 9.00 tot 20.00 uur, in het Dienstencentrum, Schoolstraat 44 te Schilde. Inkom gratis, er is een ruime parking.

TENTOONSTELLING CACTUSWEELEDE AFD. TURNHOUT

Cactusweelde Turnhout organiseert een tentoonstelling op 7 en 8 mei in het Lokaal Amicitia, Grote Markt 33, Turnhout. Op 21-23 mei houden de volgende leden open-deurdagen: F. Moeskops, Steenbokkerslaan 21, Turnhout; F. Cuypers, Fonteinstraat 18, Turnhout; L. van Tulden, Meibloemstraat 10, Turnhout; M. Huygoerts, Oosthovensteenweg 39, Turnhout.

Afdelingen die in clubverband willen komen, gaarne een afspraak maken met M. Huygoerts, tel. België 014-418735.

VRAAG EN AANBOD

Opgaven voor het meinummer moeten uiterlijk op 15 april bij mevr. Smit zijn. Leden van Succulenta hebben per jaar recht op één gratis advertentie in deze rubriek. Alleen advertenties de liefhebberij betreffende worden opgenomen.

* * *

Te koop: serrekas 2 x 2 m met dak en louverraam. Electricisch vorstvrij te houden met minder dan 500 Kwh per seizoen. Vaste prijs f 500,-. Nico Vermeulen, Kapelleweg 7, 3945 LA Cothen. Tel. 03409-1856.

* * *

Te koop: 350 cactussen in potten en 14 bakjes met verschillende soorten. Tevens een hardhouten kas van 3 x 3 m. G.P. v.d. Ploeg, Molenweg 17, 9922 PB Westeremde. Tel. 05965-806.

Gezocht: Werdermann: Blühende Kakteen; Rauh: Peruanische Kakteenveg. en andere literatuur. Tevens liefhebbers die planten en literatuur met liefhebbers in de DDR willen ruilen. Aanbiedingen en informatie: Albert Hofman, Brugstraat 13, 6811 MB Arnhem. Tel. 085-512832.

* * *

Te koop: 2 jaargangen Succulenta (81-82). **Gevraagd:** diverse soorten bolcactussen. Onkosten worden vergoed. Hans de Jong, Twiskelaan 44, 1566 TL Assendelft. Tel. 02987-3200.

* * *

Te koop: 40.000 plastic potten, 5 cm Ø à 2 ct. H. v.d. Loo, Gr. Kruisstraat 83, 6591 GH Gennep. Tel. 08851-3149.

* * *

Te koop gevraagd: plant of zaailingen van Melocactus florschuetzianus. Aanbiedingen: G.W. de Haan, Krikkelaan 14, 3527 XN Utrecht. Tel. 030-933074.

* * *

* *

NIEUWE LEDEN

Berg v.d., Elsweg 7, 3847 LB Hierden
Gameren A. van, Schenkeldijk 36, 3291 EK Strijen

Kok A., Bunnerweg 2 9497 PK Donderen
Offeren P. van, Meentweg 16, 9756 AN Glimmen
Verloop C.M., Bolhuissteeg 5, 9751 NR Haren
Limpens-Goossens Mevr., Laar 7, 6363 ET Wijnandsrade
Elst Gilbert van der, Kerselarenlaan 170, B 1200 Brussel België

Werkhoven H., Healsbeamwei 1, 9133 DP Anjum
Bakker R., Wilderinksplein 15, 7555 DV Hengelo
Bosman Ludwig, Anjerstraat 10, B 9308 Hofstade/ België

Breemen A v/d, Huygensstraat 22, 7471 XT Goor
Brons Dhr., Kleverstrasse 101, D 4150 Krefeld-Huls/ BRD

Suel G., Eikenlaan 48, 1561 CE Krommenie
Vermeer B., Kennedyweg 74, 6708 NB Wageningen
Ruijter J. de, Lange Zuiderweg 102, 3781 PL Voorthuizen
Maranus Mevr. G., Koudekerkseweg 118, 4335 HD Middelburg

Munter Mevr. A.J. de, Brouwerstraat 90, 2231 HT Rijnsburg

Lambeets Jean-Marie, Lange Wanne 271257, D 3492 Brakel/BRD

Seebregt P.A.M., Past. Konijnstraat 31, 1616 BV Hoogkarspel

Velden D. v/d, De Grote Weer 150, 1383 BT Weesp
Kjempee B/Nord Kakt. Sels., Stordalvej 4 / Lovel 8800 Viborg/Danmark

Droog A.J., IJsseldijk 221, 2921 BC Krimpen a/d IJssel

Wanie Josef A., Zeltendorferweg 4, D 8493 Kotzting/ BRD

Houthoofd André, Puitstraat 6, B 8690 Moorslede/ België

Hofman A.W., Brugstraat 13, 6811 MB Arnhem
Carpels Alfred, Willem Tellstraat 45, B 8370 Blankenberge/België

Spengen A. van, Hoefweg 202, 2665 LE Bleiswijk
Koliijn J.C., Breehorn 94, 8223 CS Lelystad
Eshuis Mevr., Galjoen 30-10, 8243 LD Lelystad

karlheinz uhlig - kakteen

053 KERNEN i.R. (Rommelshausen)
W.-Duitsland LILIENSTR. 5

Aanvulling plantenlijst 1982/83

	DM	DM
Cephalocereus senilis	90,-	
Copiapoa humilis	8,-	18,-
Echinocactus palmeri	40,-	
Espositoa melanosteles var. inermis	60,-	
Ferocactus peninsulæ	20,-	40,-
Haageocereus turbidus	45,-	55,-
Submatucana intertexta	20,-	

Onze nieuwe plantenlijst verschijnt in Mei!

1933 1983

Botanische Tuin

JOCHUM — HOF

TEGELEN

organiseert in samenwerking met

Succulenta, afd. Noord- en Midden Limburg

een groot cactusevenement met

demonstraties

voorlichting

film

dia's

van 14 t/m 17 mei 1983

dagelijks van 10.00 tot 18.00 uur

vonden we *Cipocereus minensis*, waarvan er enkele prijkten met blauwe zaadbessen. De reis werd in een slakkegang vervolgd, totdat de veldweg opeens geblokkeerd werd door water. Door de grote regenval had een riviertje een zijtak gevormd, die ons nu in een bruisende vaart de doortocht versperde. Te voet, springend van steen op steen, werd de overkant gehaald.

Hoe we ook zochten, de beloofde bolcactussen (Disco's) waren niet te vinden. Wel zagen we grote hoeveelheden kleine witte bloempjes, zittend op een dun, lang stengeltje, welke geveerd in allerlei kleuren als droogbloemen in de stad te koop worden aangeboden. De plant is rozetvormig en lijkt op een *Sempervivum*. Na enkele uren gezworven te hebben in dit stukje ongegrepte natuur met zijn fraai gekleurde bloemen besloten we terug te gaan. De volgende dag reden we een wat noordelijker gelegen weg in, weer met behulp van onze gids, de hoteleigenaar. Het gedeelte, waar we nu in terecht kwamen, verschilde opmerkelijk met dat van de vorige dag. Na zo'n drie kwartier door een vlakte, matig begroeid met kleine struikjes en een lange grassoort, gereden te hebben kwamen we in een heuvelachtig terrein, waar steile rotspartijen steeds meer de overhand kregen. Opeens konden we niet meer verder en keken in een dal, waaruit donkere gladde rotswanden omhoog rezen. Te voet volgden we een pad omlaag tussen de rotswanden door. Nu bleek, dat de rotsen begroeid waren met *Bromelia's*, waaronder twee of drie soorten *Tillandsia'a*. Een bijzonder mooie, zilvergrijs behaarde *Tillandsia* vertoonde al haar aantrekkelijkheden, maar de afstand was voldoende groot om grijpgrage handen te ontlopen. De telelens was het enige middel om haar te benaderen.

Cactussen waren hier niet te ontdekken. Echter, de bijzonder mooie begroeiing, afwisselend overheerst door *Tillandsia's* en roodgerande *Billbergia's*, gaf ons een gevoel van grote tevredenheid. Helaas, een naderend onweer noopte ons voortijdig naar het hotel terug te keren.

De hoop, dat het de volgende dag droog zou zijn, werd maar ten dele vervuld. Donkere wolken bij een temperatuur van 14° C was het weerbeeld en dat nog wel hartje zomer. Om 9 uur stapten we in onze Brazilia, ditmaal zonder de hoteleigenaar. We reden nu nog noordelijker. Spoedig verdween het laatste stukje asfalt en kwamen we terecht op een verharde weg die door de vele regen veel van zijn vorm verloren had en meer op een zeef met grote gaten leek. We passeerden een grillig stukje natuur. Donkerrode rotsen met uitzonderlijke vormen boeiden ons oog en een lichte fantasie was voldoende om hier allerlei mystieke figuren in te herkennen.

Na een 10 km gereden te hebben besloten we eens een kijkje in de omgeving te nemen! Deze bestond nog steeds uit de al eerder vermelde rode gesteenten. Behalve de reeds bekende *Cipocereus minensis* konden we geen cactussen vinden.

Alhoewel het weer niet zo best was en het ook weer begon te regenen besloten we toch maar dit uitstapje voort te zetten, mede omdat het onze laatste dag was. Na nog eens een half uur rijden kwamen we op een vlakker gedeelte, waar de grond lichter van kleur was en meer kwartszand bevatte. Uit vroegere gesprekken met de heer Buining wist ik dat de meeste Disco's in kwartszand groeien.

Toevallig ontmoetten we hier een eenzame wandelaar met zijn hond, die later de eigenaar bleek te zijn van het terrein waar we ons nu bevonden. Na een kort gesprekje begreep hij wat de bedoeling was en gaf aan dat op geringe afstand deze planten te vinden waren. En inderdaad, op nog geen 50 m van de weg zag ik mijn eerste *Discocactus* in 't vrije veld en nog wel in knop. Ondanks de regen moest er gefotografeerd worden, waarbij onze man zo bereidwillig was de paraplu boven mijn fototoestel te houden. Bij het aanschouwen van deze prachtstukken vergeet men zichzelf en de doorweekte toestand waarin we weldra verkeerden was niet bij machte om onze gevoelens van geluk en vreugde te onderdrukken. Door de vele plassen moesten we ons beperken tot het naast de weg gelegen terrein. Op een stuk van ongeveer 1000 m² vonden we 15 Disco's waaronder enkele mooie gave exemplaren met een diameter van 15 cm, een cephalium van 5 cm en bloemknoppen. Enkele jongere exemplaren zonder cephalium ontdekten we ook, sommige ervan bijna geheel teruggetrokken in de aarde. Kleine plantjes waren niet te vinden.

Volgens de beschrijvingen moeten deze planten behoren tot *Discocactus placentiformis*, waaraan de naam *D. tricornis* synoniem schijnt te zijn. Deze Disco, die nogal variabel in verschijningsvorm is, moet in tegenstelling met de meeste andere soorten veel meer vocht en koude kunnen verdragen, want de temperatuur was echt niet hoog, terwijl de regen gedurende enkele maanden in flinke hoeveelheden naar beneden was gekomen. In de maanden mei tot september kan op deze hoogte van 1100 à 1200 m de temperatuur soms tot dicht bij het nulpunt dalen.

Verheugd en tevreden waren we over deze vondsten en vooral de ontmoeting met de eenzame wandelaar had het mogelijk gemaakt deze natte donkere dag in een zonnige te veranderen. We wierpen nog een laatste blik op ons Discoveld en besloten in een ander jaar, als de regengoden wat minder ruim in hun voorraden zouden zitten, terug te keren om dieper het veld in

te trekken en op zoek te gaan naar andere verschijningsvormen cq. variëteiten. Tijdens onze terugtocht naar Diamantina vonden we nog *Pseudopilocereus werdermannianus* var. *diamantinensis*, een mooie bruinbedoornde cactus. Deze schijnt ook met witte bedoorning voor te komen, zoals later bleek uit een gesprek met Pierre Braun uit Keulen, die ook de omgeving van Diamantina heeft verkend.

Na een zeer voldane dag arriveerden we 's avonds om 9 uur in ons hotel.

* Het geslacht *Billbergia* komt voor in Noord- en Zuid-Brazilië. De ongeveer 60 soorten die tot nu toe bekend zijn, behoren tot de aardbromelia's en vormen vaak grote groepen. Een aantal wordt als kamerplant gekweekt.

J.M. de Bruynstraat 101, Goor

Wat denkt U van ... (38)

Mammillaria pilispina J.A. Purpus

Th.M.W. NEUTELINGS

Met deze soort heb ik jarenlang geen raad geweten, niet zozeer omdat hij in cultuur moeilijkheden verschaftte, integendeel, de naam was het onderwerp van een jarenlange puzzel. Ik weet nog goed hoe ik aan mijn eerste exemplaar van deze Mammillariasoort gekomen ben. Na een zakelijke lunchpauze in Tilburg, in maart 1973, liep ik door een drukke winkelstraat. En op de stoep in een bak voor een bloemenwinkel trof ik dat exemplaar aan, als eenling tussen de gebruikelijke rhodantha's, gymno's, noto's e.d. Het bloeide met een paar aantrekkelijke, crèmekleurige bloemetjes. Destijds zat ik in de beginfase van mijn cactushobby, noch documentatiemateriaal noch kennis van zaken stonden tot mijn beschikking. Achteraf bleek dat ik niet de enige ben, die met de naamgeving gesukkeld heeft, zij het om andere redenen. Daar kom ik direct nog op terug.

Dit alleraardigste plantje is bijzonder geschikt voor de beginner. Op de vensterbank komt het ook gemakkelijk in bloei. Het is een langzame groeier, die op de duur moet gaan spruiten. Mijn oudste exemplaar heeft daarin nog geen zin. De witte randdoorns zijn zeer fijn en dun, net haren. Het aantal per areool kan zeer variabel zijn, van 10 tot 30 stuks, met een wisselende lengte tot ca. 12 mm. Daarnaast zijn er 5-9 randdoorns, tot 10 mm lang, naaldvormig, gelig van kleur met meestal een donkerdere, bruine tip. In de axillen komt wat witte wol met enige witte borstelharen voor. Reeds vroeg in het seizoen, ja soms zelfs in december/januari, worden de talrijke bloemknopjes in een krans om de schedel tussen de tuberkels al zichtbaar. In maart/april bloeien de bloemen. Deze worden tot 15 mm lang en tot 10 mm breed, zijn crèmekleurig, met een paarsrode middenstreep en met soms een zwakke roze schijn op de bloemdekbladen. De vruchtbessen zijn licht roodoranje. Deze bloemen lijken ontzettend veel op die van *Mammillaria prolifera*. Onze soort behoort dan ook tot de reeks *Proliferae* (= de spuitvormers), hoewel het spruiten niet direct een in het ooglopende eigenschap is.

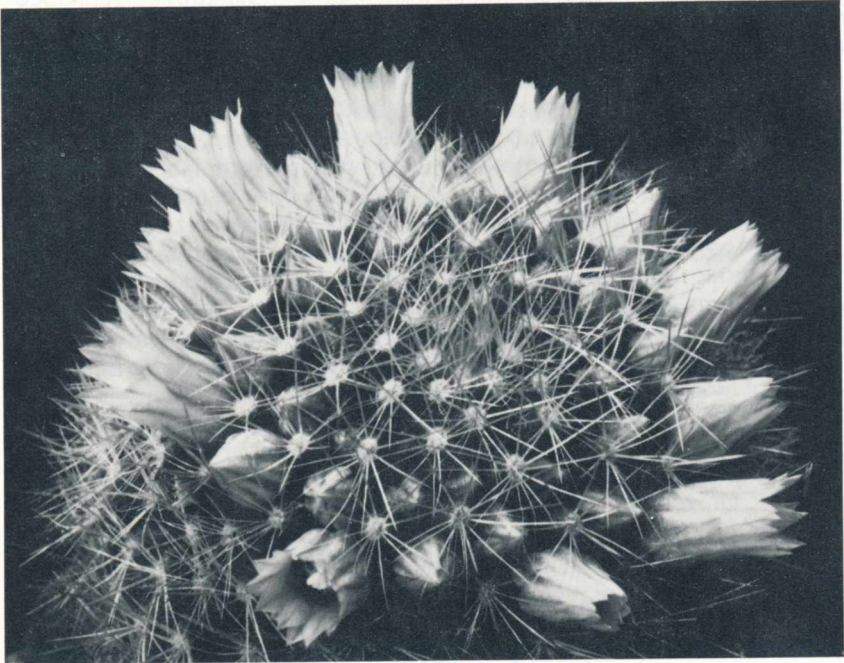
De soortnaam betekent: met haarvormige doorns. Deze plant werd in 1912 door Purpus beschreven, echter zonder de bloem- en zaadkenmerken. En deze niet volledige beschrijving heeft nadien tot verwarring geleid.

Detailopname met bloemen van Mamm. pilispina

Foto's van de schrijver

Mamm. pilispina, een echte voorjaarsbloeiër

In 1949 beschreef Shurly deze plant als *Mammillaria sanluisensis* en Backeberg in 1950 als *Mammillaria subtilis*. Ongeveer twee jaar geleden zag ik een duidelijke zwartwitfoto in de Journal of the Mammillaria Society staan, met daarbij een uitgebreide beschrijving van de plant. Na vele jaren kon ik eindelijk mijn exemplaar van een naam voorzien: *subtilis*. J. Bleck had in die tijd namelijk deze plant aangetroffen in het verspreidingsgebied dat Purpus destijds opgaf, t.w. ten noorden van San Luis Potosí. En ook Shurly, vandaar de naam *sanluisensis*. Het is Hunt geweest, die tot de vaststelling kwam, dat het hier om de pilispina van Purpus ging.

De oudste en derhalve de enig geldende naam voor deze Mammillariasoort. Speciale kweekaanwijzingen behoeft ik voor dit gemakkelijk te houden plantje niet te geven. Als het maar op tijd in het groeiseizoen water toegediend krijgt en niet op de warmste plek in kas of op vensterbank wordt weggezet. Gelukkig wordt dit plantje de laatste tijd wat meer aangeboden, het verdient alleszins een plaats in onze verzameling.

Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

Kasverwarming en isolatie (slot)

D.P.A. KLAASSE

Zou u echter de fundering van uw kas aanaarden, door er van turfmolm een talud tegen aan te zetten, zodat de vorst niet binnen kan komen (werkt alleen zolang de turfmolm droog blijft, beter is van tempex een isolatie aan te brengen) dan mag u de genoemde, wat ruim genomen getallen met 25% reduceren. Zou u de moed op kunnen brengen om plasticfolie correct te spannen aan de binnenkant van de kas, voorzover het staande werk betreft, dan mag u nogmaals 20% reductie toe gaan passen. Het geheel is erg afhankelijk van de standplaats van een kas, van de weersomstandigheden, van uw woonplaats etc. Daarom is het zéér moeilijk om voor ieder onder u exact de juiste produkties in een tabel neer te leggen. Onthoud echter één ding: een kas verwarmen is moeilijker dan u denkt.

Van verwarmen zijn we bijna ongemerkt aangeland bij isoleren. Ik geloof wel, dat iedereen er van doordrongen is dat isoleren echt nodig is en dat het absoluut ontoelaatbaar is de kostbare energie te verspillen.

Het scheelt ook flink in de rekening van het G.E.B. want goed isoleren bespaart op uw afrekening, m.a.w. het geld blijft in de knip. Maar als u isoleert, doe het dan zo goed mogelijk. Zomaar een paar vellen plasticfolie uit het losse handje ergens tegenaan heeft geen zin en in dat geval kunt u het maar beter laten. Er zijn een paar materialen waar u prima mee kunt isoleren, nl. plasticfolie en het zgn. noppenfolie. Het laatste is in twee uitvoeringen te koop, één soort met noppen *op* folie en één soort met noppen *tussen* twee lagen folie. Beide zijn prima te gebruiken, alleen met de noppen *op* folie, moet u er op letten dat de noppen naar het glas gekeerd worden. Isoleert u de kas aan de binnenzijde dan moet de gladde kant van het folie naar binnen gekeerd zijn. Isoleert u de kas aan de buitenkant, dan moet het folie dus naar buiten gekeerd zijn. De allerbeste methode om uw kas te isoleren is, aan de buitenzijde van de kas noppenfolie aan te brengen (denk er wel aan dat u echt *alle* naden *goed* dichtplakt) en binnen in de kas gewoon glad folie. U heeft dan geen direct koude-neerslag op uw kas (vooral bij metalen kassen van belang) en binnen tussen glas en folie bevindt zich

een stilstaande luchtlaag. Daarom is het zaak, alle naden heel goed met plakband dicht te plakken.

Een houten kas is erg gemakkelijk aan de buitenzijde te isoleren, bevestigings-problemen zijn er niet. Bij metalen kassen is dit moeilijker gezien de soms wel erg smalle glasroeden. Een metalen kas kan echter wel aan de binnenzijde goed geïsoleerd worden, daar er steeds meer mogelijkheden zijn om het folie aan de binnenzijde te bevestigen.

Nogmaals, neem even de tijd om het te doen, het loont echt. Als het folie in de staande wanden en het dak is aangebracht is het ook erg de moeite waard de nok van de kas te verlagen. Maak de nok zo laag dat u nog redelijk goed rechtop kunt staan. In de nok staan toch geen planten, dus alle warmte die daarheen gaat is *verloren* warmte.

Bezitters van een houten kas zouden indien ze de kosten niet te hoog vinden, kunnen denken aan dubbel glas, dat zonder problemen is aan te brengen. Voor de metalen kassen is er ook een oplossing in de handel, nl. thermoplaat. Nu is over thermoplaat het laatste woord nog niet gesproken en geschreven. Er zijn nogal wat twijfels over, met name over de helderheid. Het is nog niet bekend of die na verloop van jaren achteruit gaat of dat de helderheid redelijk constant blijft. Eén ding is wel al duidelijk, nl. de prijs. Deze is circa 3 maal zo hoog als van glas. Ik heb een opgave van f 45 tot f 50 per m², afhankelijk van op maat maken. Als pluspunten kan het volgende gelden:

1. Enorme brandstofbesparing vanwege de 30-40% betere isolerende eigenschappen t.o.v. enkel glas.
2. Buitengewone grote trek-, druk- en slagvastheid (bij laboratoriumproeven trad bij 12 m valhoogte van een stalen kogel van 2,3 kg geen breuk op). Dus geen breuk- of verwondingsgevaar!
3. Goede infrarood-eigenschappen.
4. Grote lichttransmissie: lichtdoorlaatbaarheid 82-85% (bij glas 95%, noppensfolie circa 85% en bij transparant plasticfolie circa 90%).
5. Lange levensduur: het materiaal is samengesteld uit polycarbonaat, waarmee reeds jarenlange ervaringen zijn opgedaan. Er wordt een levensduur van min. 10 jaar verwacht.
6. Uiterst gering gewicht: plm. 1200 gram per m².
7. Prima te verwerken: het materiaal kan goed gezaagd, geboord en geschroefd worden.
8. Goed schoon te houden met veel water waaraan eventueel een niet schurend of alkalisch schoonmaakmiddel is toegevoegd.
9. Geringe uitzetting: 1 tot 2 mm per m.

Thermoplaat heeft een dikte van 4½ mm terwijl *de dwarsribben ook op deze afstand voorkomen*.

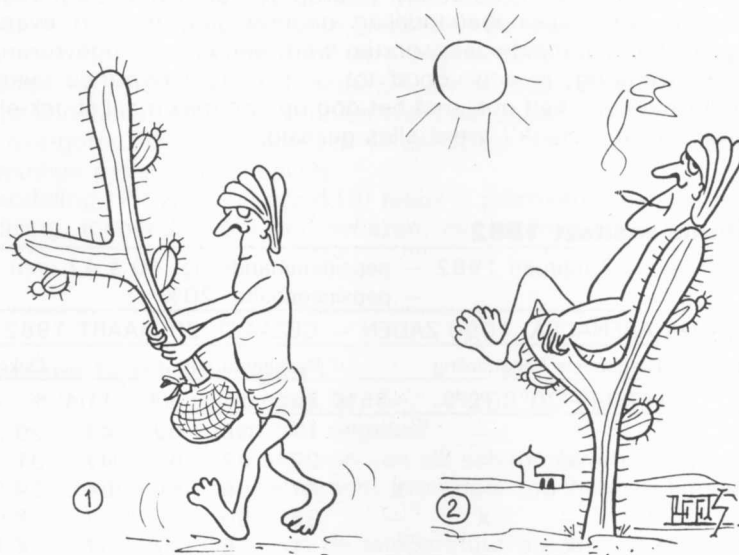
Tot besluit wil ik nog een paar raadgevingen aan u kwijt met betrekking tot de veiligheid in uw kas. Gebruik *alleen* apparaten met *randaarde* en installeer uitsluitend en alleen *druipwaterdichte* verlichtingsornamenten, met gebruikmaking van druiwaterdichte wandcontactdozen en schakelaars. Bij gebruik van grondverwarmingskabels op 220 V *altijd* een zgn. *netscheidingstransformator* installeren, alsmede een *aardlekschakelaar*. Gebruik onder geen voorwaarde kabels die uitwendig beschadigd zijn. Gooi die liever weg, veiligheid boven alles, want 220 V is nog steeds *dodelijk*. Gebruik voor stroomvoorziening in uw kas de daarvoor goed gekeurde kabel, nl. V.M.V.K.-kabel en absoluut geen dun plastic-snoer. Hebt u een metalen kas, dan is het zeker niet onverstandig deze goed te aarden. Dit geldt voor-

al als u met plasticfolie aan het isoleren bent, want dan wil er nog wel eens statische elektriciteit optreden en dat kan erg hinderlijk zijn, zeker als men er gevoelig voor is.

Geraadpleegde lectuur voor dit artikel:
Publikaties Graafland kassenbouw Vleuten, Vemakas BV Oostwoud (n-H).

Walenburg 106, Dordrecht

Gerard Beets, Oosteinderweg 359, 1432 BT Aalsmeer

Pepsine, als stimulans bij zaadontkieming

JOHN DE WAEL

*Sulcorebutia*zaden worden door de liefhebber als weinig kiemkrachtig ervaren. De opkomst van *Sulcorebutia*zaad ligt aanzienlijk lager dan bij de meeste andere soorten. Alhoewel ik niet bepaald een *Sulcorebutia*-liefhebber ben, maar geïntrigeerd door de recalcitrante ontkieming ervan, ondernam ik dit jaar enkele experimenten om na te gaan of, door een specifieke behandeling van het zaad, een beter kiemresultaat kon verkregen worden. Het invriezen van het zaad en de invloed van een pepsinebehandeling werden uitgetest in een aantal verschillende combinaties. Pepsine is een eiwitplitsend enzym (= organische stof met de eigenschap scheikundige omzettingen te versnellen) in het maagsap dat eiwitten afbreekt. Het idee van de pepsinebehandeling ontleende ik aan D. Herbel, die in zijn boek "Alles über Kakteen", deze behandeling aanprijst om een beter kiemresultaat bij *Tephrocactussen* te krijgen. Persoonlijk had ik met de behandeling op *Tephrocactussen* geen succes. Pepsine kan in poedervorm (wit) in de apotheek betrokken worden en dient in water opgelost te worden, wat lang-

zaam en moezaam verloopt. Voor de toegepaste behandeling werd een oplossing gebruikt met een pepsinegehalte van 20%, waarin de zaden gedurende nagenoeg 42 uren te weken werden gelegd. Voor het uitvoeren van de testen werden twee porties van elk 1000 zaden aangekocht: één bij De Herdt (*Sulcorebutia arenacea*); deze bleek na zorgvuldig tellen 1090 zaden te bevatten. Een tweede bij Köhres (*Sulcorebutia menesesii* FR 775); hier bevatte de portie 1030 zaden. Na ontvangst werden de zaden in een onverwarmde kamer bij een temperatuur van + 9° C bewaard. Per soort werden 7 verschillende behandelingen uitgetest, het aantal zaden van elke soort werd dus in 7 porties verdeeld, hierna genummerd (1), (2), (3), enz. Op 22 februari werd een gedeelte van de zaden ingevroren tot - 20° C en dit tot 20 maart, de datum waarop gezaaid werd. De porties die vóór invriezen een pepsinebehandeling ondergingen, werden eveneens droog ingevroren. Van beide zaadsoorten werd één van de ingevroren porties, zonder overgang, in een vooraf tot ± 55° C verwarmde oven geplaatst gedurende een half uur, met het oog op een maximaal shock-effekt. Onmiddellijk na de "shock" werd alles gezaaid.

Sulcorebutia-zaaitest 1982

Zaden ingevroren: 22 februari 1982 — pepsinebehandeling: 40 à 42 uren
— pepsinegehalte: 20%

SULCOREBUTIA ARENACEA: 1090 ZADEN — GEZAAID: 20 MAART 1982

Aantal zaden	Toegepaste behandeling				Resultaten per:				Opkomst %
	PEPS.	-20°C	PEPS.	+55°C	26/3	31/3	5/4	11/4	
(1) 150 z.	—	—	—	—	17	38	42	44	29,30
(2) 150 z.	—	X	—	—	27	47	47	47	31,30
(3) 190 z.	—	X	—	X	41	56	56	56	29,50
(4) 150 z.	—	—	X	—	36	50	56	57	38,00
(5) 150 z.	X	X	—	—	1	5	7	7	4,70
(6) 150 z.	—	—	XX	—	32	48	48	50	33,30
(7) 150 z.	X	X	X	—	13	23	26	27	18,00

SULCOREBUTIA MENESESII FR 775:
1030 ZADEN — GEZAAID: 20 maart 1982

Aantal zaden	Toegepaste behandeling				Resultaten per:				Opkomst %
	PEPS.	-20°C	PEPS.	+55°C	26/3	31/3	5/4	11/4	
(1) 150 z.	—	—	—	—	9	26	26	28	18,70
(2) 150 z.	—	X	—	—	32	47	48	52	34,70
(3) 130 z.	—	X	—	X	37	56	57	57	43,80
(4) 150 z.	—	—	X	—	34	56	58	60	40,00
(5) 150 z.	X	X	—	—	9	14	15	15	10,00
(6) 150 z.	—	—	XX	—	38	54	59	62	41,30
(7) 150 z.	X	X	X	—	3	5	5	6	4,00

Kommentaar bij de verkregen resultaten

Behandeling (1): de niet behandelde zaden geven voor elke soort een verschillend resultaat, gaande van zeer matig (*Sulcorebutia menesesii*: 18,70%) tot bevredigend (*Sulcorebutia arenacea*: 29,30%).

Behandeling (2): in beide gevallen wordt een (merkelijk) beter resultaat genoteerd.

Behandeling (3): het maximaal "shock-effekt" bij *Sulcorebutia arenacea*, in vergelijking met de niet behandelde zaden, levert geen beter resultaat op. Bij *Sulcorebutia menesesii*, daarentegen, is het verschil opmerkelijk (van 18,70% tot 43,80%). Een verklaring zou kunnen zijn dat de zaden van *Sulcorebutia menesesii* heel wat fijner zijn dan deze van *Sulcorebutia arenacea*. Moeten deze laatste langer de oven in?

Behandeling (4): de met pepsine behandelde zaden (zonder invriezen) geven voor beide soorten een merkbaar beter resultaat dan onbehandelde zaden (van + 8,70% bij *Sulcorebutia arenacea*, tot + 21,30% bij *Sulcorebutia menesesii*).

Behandeling (5): de vóór het invriezen met pepsine behandelde zaden geven bar slechte resultaten. Oorzaak zou kunnen zijn in het te lang laten inweken (42 uren) van de zaden, waardoor de met het preparaat gevulde en daarna ingevroren kern, door uitzetting, schade heeft ondervonden.

Behandeling (6): bij deze test ondergingen de zaden de hierboven beschreven pepsinebehandeling; bovendien werd het zaaisel met de pepsineoplossing overgoten. De resultaten zijn vergelijkbaar met deze verkregen bij de eenvoudige pepsinebehandeling.

Behandeling (7): zoals uit proef (5) reeds is gebleken, heeft de pepsinebehandeling, toegepast vóór het invriezen, een nadelig effect.

Algemene beschouwingen

- Een interessante combinatie, nl. — / — 20° C / PEPS. / — , werd wegens gebrek aan zaden niet uitgetest.
- Voor deze testen werd afgezien van elk schimmelwerend of ander (chemisch) middel dat de kiemkracht eventueel zou hebben kunnen afremmen.
- Een intensieve controle van de temperatuur bracht aan het licht dat de zaden best tot ontkieming kwamen bij een temperatuur van minimum + 27° C tot maximum + 32° C. 's Nachts liep het kwik tot + 15° C. terug.

Besluit

Aangezien de diverse behandelingen slechts voor twee soorten werden uitgetest, was vooraf reeds duidelijk dat geen algemeen besluit kon getrokken worden, te meer dat de niet behandelde zaden van deze twee soorten reeds een vrij groot verschil in kiemkracht vertoonden. Wij mogen nochtans stellen dat de bekomen resultaten richtingaangevend zijn voor verder onderzoek. Het "shock-effekt" als gevolg van het invriezen van het zaad, dat overigens kan gemaximaliseerd worden door ontthooing op hogere temperatuur, schijnt de kiemkracht te bevorderen. De pepsinebehandeling, waar het mij vooral om te doen was, geeft het beste gemiddelde resultaat. Een uitgebreider onderzoek met een groter aantal soorten kan zeker nuttig zijn voor de behandelingen (1), (2), (3) en (4). Ook de cumuleerbaarheid van de positieve resultaten kan verder onderzocht worden. Wie vervolledigt het onderzoek of bezorgt mij de nodige zaden (min. 500 per soort)? Van de personen die reeds (meer) ondervinding hebben met pepsine, zou ik graag hun bevindingen ontvangen. Al met al stoelt onze hobby op een empirische wetenschap.

TIJDSCHRIFTEN

Cactusvrienden jrg. 21 nr. 10 (1981)

Beschreven worden *Olea*, *Mammillaria zeilmanniana* en *Gymnocalycium anisitsii*. Lanssens gaat verder met zijn verhaal over hydrocultuur, terwijl ook de cultuuraanwijzingen voor beginners en de bestrijding van ziekten en insecten voortgezet worden.

Cactusvrienden jrg. 21 nr. 11 (1981)

Besprekingen van *Neobuxbaumia polylopha* en *Notocactus uebelmannianus*. Een artikel over de cactusflora van Arizona. De series over hydrocultuur, cultuuraanwijzingen voor beginners en bestrijding van insecten en ziekten gaan verder.

Cactusvrienden jrg. 21 nr. 12 (1981)

Lanssens besluit zijn serie artikelen over cactussen op hydrocultuur. De cultuuraanwijzingen voor beginners en de bestrijding van insecten en ziektes worden vervolgd. Toegelicht worden *Aylostera kupperiana*, *Hoodia gordonii* en het geslacht *Lobivia*.

Cactusvrienden jrg. 22 nr. 1 (1982)

Een tiental rampen in de vorm van ziektes van onze planten worden belicht. Korte beschrijvingen worden gegeven van *Mammillaria bocasana* var. *plumosa*, *Sulcorebutia rauschii*, *Mammillaria aureilanata* en *Selenicereus grandiflorus*. De verzorging van vetplanten komt aan de orde. In een artikel over alkaloiden in cactussen wordt een algemeen gehouden inleiding over deze plantenbasen gegeven.

Cactusvrienden ira. 22 nr. 2 (1982)

Korte aandacht krijgen *Chamaecereus silvestrii*, *Echeveria zahni*, *Cylindropuntia bigelowii* en *Pelecypora pseudopectinata*. Een ziekte bij *Pachypodium* wordt behandeld evenals ziektes en plagen bij andere planten. Het artikel over cactusalkaloiden wordt afgerond. Interessant om te lezen blijven de "babbeltjes met de beginneling", waarin vele gewone praktische wenken.

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 3 (1982)

Enkele woorden worden gewijd aan *Frailea*'s. *Fenestraria aurantiaca* wordt uitvoeriger besproken, evenals *Wilcoxia tuberosa*. Lau is toe aan zijn 13e aflevering uit zijn cactusdagboek.

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 4 (1982)

Lanssens verhaalt van zijn reis naar Mexico. Lau is toe aan zijn 14e aflevering uit zijn Zuid Amerikaanse cactusdagboek, dat gaat over de cactussen van Peru. Beschrijvingen van *Euphorbia obesa* en *Coryphantha vivipara*. Besloten wordt met een lijst van KK-nrs (Parodia's).

Cactaceae brugensis jrg 4 nr. 5 (1982)

Lanssens vervolgt zijn Mexicaanse belevenissen, terwijl Lau in zijn 15e aflevering enkele LAU-nrs uit Peru voorstelt. Beschrijvingen van *Echinocereus pectinatus* var. *castaneus* en een *Epiphyllum*-hybride "De Laet".

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 6 (1982)

Lanssens komt in zijn Mexicaanse reisverslag o.a. in de omgeving van Zacatecas. Besproken worden *Echinocereus pentalophus* en *Agave utahensis*.

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 7 (1982)

Beschrijvingen van *Mammillaria theresae* en *Adenium obesum* ssp. *multiflorum*. Deel uit Lau's Zuid Amerikaanse cactusdagboek over *Submatucana*'s. Vervolg van KK-nrs (Parodia en *Philippicereus*).

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 8/9 (1982)

Enkele woorden over het geslacht *Hatiora*. Beschrijvingen van *N. haselbergii* en *Brachystelma barberae*. Lanssens vertelt over zijn belevenissen in Mexico. Lau gaat in de 18e aflevering van zijn cactusdagboek verder met zijn vondsten in Peru. Besloten wordt met de voortzetting der KK-nrs.

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 10 (1982)

Deel 19 van Lau's cactusdagboek beschrijvende *Melocactus fortalezensis* en *Oroya borchersii*. Vervolg van Lanssens' belevenissen in Mexico. Beschrijvingen van *Roseocactus kotschoubeyanus*, *Orbea variegata* en *Islaya*. KK-nummers van *Pygmaeocereus* tot en met *Rebutia*.

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 11 (1982).

Lanssens vervolgt zijn reisverslag door Mexico evenals Lau het zijne door Zuid-Amerika. Beschouwingen over *Mammillopsis senilis*, *Argyroderma roseum* en de vorm *delaetii*.

Cactaceae brugensis jrg. 4 nr. 12 (1982).

Aan bod komen *Lophophora williamsii*, een mysticus onder de cactussen, *Astrophytum capricorne* en zijn variëteiten en *Stapelia wilmaniae*.

Cactusflora 1982 nr. 4

Laenen beschrijft het geslacht *Turbinicarpus* en het kweken van deze planten. Verzorging van de succulenten in april en mei.

Cactusflora 1982 nr. 6

Roziers beschouwt het geslacht *Rhipsalis*, het uiterlijk en de kweekwijze. Verzorging van succulenten in juni en juli.

Cactusflora jrg. 7 oktober 1982

Laenen beschrijft de bouw van de cactusbloem. Verzorging in de maanden oktober en november. Korte notities over *Cotyledon*, *Mammillaria petersonii*, *Parodia aureispina* en *Pelecyphora aselliformis*.

Cactusflora jrg. 7 nov. 1982.

Een kort stukje over *Lithops*. Het geslacht *Echinocereus* wordt belicht en een begin wordt gemaakt met de bespreking van de familie der *Asclepiadaceae*.

Cactusflora jrg. 7 dec. 1982.

Korte bespreking van het geslacht *Senecio*. In dit decembernummer wordt aandacht besteed aan de kerstcactussen: soorten, hybriden en verzorging. De serie over de *Asclepiadaceae* wordt voortgezet met voornamelijk de vermeerdering en de cultuur. Verzorging van succulenten in december en januari.

Grusonia jrg. 22 nr. 4 (1982)

Bespreking van *Haworthia maughanii*. Verder veel nuttige tips bij het verpotten en de probleemstelling waarom de zeldzamen zeldzaam zijn.

Grusonia jrg. 22 nr. 5 (1982)

In de serie monotypische geslachten komen aan de orde *Morawetzia doelziana*, *Facheiroa ullei*, *Coloradoa mesaeverdae*, *Utahia sileri* en *Navajoa fickeisenii*.

Grusonia jrg. 22 nr. 6 (1982)

Een in memoriam Gregoire Lepeer, erelid van Grusonia. Plant van de maand is *Hertrichocereus beneckeii*. Verder een artikel over het bestrijden van ziektes en een artikel over het nut van enten.

Grusonia jrg 22 nr. 7 (1982)

Plant van de maand is *Normanbokea valdeziana*. Een overzicht wordt gegeven van de in vorige afleveringen behandelde 20 monotypische geslachten.

Grusonia jrg. 22 nr. 9 (1982)

Besproken wordt *Rebutia krainziana*. Verklaring van namen van enkele cactusgeslachten.

Grusonia jrg. 22 nr. 10 (1982)

Bespreking van het geslacht *Astrophytum* en zijn soorten.

Grusonia jrg. 22 nr. 11 (1982).

Besproken wordt het geslacht *Neoporteria*. Plant van de maand is *Crassula* cv. "Morgan's beauty". Een in memoriam Maurice Boens, bijna 22 jaar bestuurslid van Grusonia.

Grusonia jrg. 22 nr. 12 (1982).

Bespreking van het geslacht *Opuntia* en aanverwante geslachten, waaronder natuurlijk *Grusonia*. Verder artikeltjes over *Mammillaria matudae* en *Neolobivia*.

Leuchtenbergia jrg. 3 nr. 7 (1982)

Het openingsartikel behandelt *Discocactus* en in 't bijzonder *D. horstii*. Van Hoofstadt en Thomas vervolgen hun reisverslag door Mexico uit 1979. De verzorging in de maand september en de bouw van een cactuszaadje vullen het laatste deel. Tussendoor lezen we nog dat er in België weer een nieuwe cactusvereniging is opgestaan: Islaya.

Leuchtenbergia jrg. 3 nr. 8 (1982)

Het artikel over zaadvormen krijgt een vervolg met de bespreking en afbeelding van in totaal

60 vormen. Van Hoofstadt en Thomas vervolgen hun Mexicaanse belevenissen; hierin is veel wetenswaardigs te lezen.

In het kort worden voorgesteld *Gymnocalycium cardenasianum* en *Opuntia clavarioides*.

Leuchtenbergia jrg. 3 nr. 9 (1982).

Van Hoofstadt en Thomas vervolgen hun belevenissen in Mexico. Liekens gaat nogmaals in op het geslacht *Discocactus*. Na een vrij algemene beschrijving van het geslacht belicht hij diepgaand *D. placentiformis*. Korte bespreking van *Notocactussen* en *N. buiningii*. Uitvoering wordt ingegaan op het hoe en wat van verspenen.

Leuchtenbergia jrg. 3 nr. 10 (1982).

Liekens beschouwt *Neochilenia mitis*, inclusief de literatuur erover. Roziers gaat in op de invloed van licht op cactussen en beziet de toepassing van kunstlicht. Het geslacht *Rebutia* wordt beschreven en in 't bijzonder *R. xanthocarpa* var. *salmonea*. Simon doet een boekje open over de naamgeving van het geslacht *Rebutia*. De voordracht van Keirse "De Bloemenwals" is samengevat door Hofkens. Van Hoofstadt en Thomas vermelden hun bevindingen van maandag 16-7-79 in Mexico.

L. Bercht, Mauritshof 124, 3481 VN Harmelen

Informationsbrief Z.A.G.M., (8), 3. 1982

B. Hofmann wijdt een in memoriam aan de overleden Harald Topel, die tijdens zijn leven zich intensief met het geslacht *Mammillaria* bezig hield en zeer interessante bijdragen voor dit tijdschrift leverde. Th. Linze geeft een planteportret van *Mamm. pennispinosa* var. *nazasensis*. H. Topel brengt zijn 14e aflevering over de kleinbloemige, haakdoornige *Mammillaria*'s. Th. Linzen geeft een uitgebreide beschouwing over de interessante reeks der *Lasiacanthae*. B. Hoffmann maakt gewag van een *Mamm. elegans*, welke als een epifiet, in een Cuajoteboom groeit.

Kakteen Sukkulenten, 17 (1). 1982

E. Herzog behandelt *Lobivia tegeleiriana* en haar variëteiten uitvoerig, inclusief twee mooie kleurenfoto's. De botanische tuin en het daarbij gevestigde succulentarium in Greifswald krijgt alle aandacht van S. Brehme. G. Fritz doet uit de doeken, waarom Brandts meeste beschrijvingen van *Weingartia*'s naar zijn mening waardeloos en overbodig zijn. Een 4-tal mooie kleurenplaten van *Sulcorebutia markusii* verfraaien deze bijdrage.

Kakteen Sukkulenten, 17 (2). 1982

R. Haun besteedt weer uitgebreid aandacht aan het geslacht *Rebutia* en besteedt er een 6-tal kleurenfoto's aan. F. Burkhardt doet uit de doeken, met de jeugd als doelgroep, hoe hij zich met cactussen bezig houdt. G. Mettée maakt de lezer deelgenoot van zijn kweekervaringen met epifytische cactussen. J. Ettelt koos de cultuur van *Roseocactus kotschoubeyanus* als onderwerp. G. Schlütter heeft het over een in de cultuur ontstane mutatie, t.w. *Rebutia permutata* var. *gokrausei*. Daarvan is een goede kleurenfoto afgebeeld.

Cactus & Succulent Journal (U.S.), 54 (5). 1982

R. Lozano en W. Reid bezochten de groeiplaats van *Echinocereus triglochidiatus* var. *gonacanthus*, in het White Sand National Monument. M. Kinnach brengt de nieuwbeschrijving van *Sedum versadense* var. *villadioides*. U. Egli vertelt over zijn verblijf in Colombia en de daar voorkomende succulenten. De cactushandel aan banden, volgens de "Lacey Act", is het onderwerp van F. Campbell. J. Lavranos geeft de nieuwbeschrijving van *Echidnopsis mariae*, gevonden in Kenya. B. Moulis verhaalt over een toevallige hybride tussen *Ferocactus acanthodes* en *Leuchtenbergia principis*. Van het geslacht *Conophytum* behandelt R. Rawe de sectie *Ovigera* uitgebreid. M. Hawkes schrijft over hybridisering bij cactussen. Een wetenschappelijk artikel over de fytochemie van *Opuntia* van B. Meyer en J. McHauglin.

Th. Neutelings, Galmeidijk 49, 4706 KL Roosendaal

Rectificatie: In Succulenta no 2, 1983, p. 34 moet onder "Lezers schrijven" in regel acht "op dit plaatsen" veranderd worden in "op die plaatsen". In regel elf moet kam in kamwortels worden doorgestreept.

INHOUD

Mesembryanthemaceae (XXXI) - Fr. Noltze en Arie de Graaf	70
Het geslacht <i>Gymnocalycium</i> (III) - Ludwig Bercht	72
Op reis in Brazilië - B. Braamhaar	78
Wat denkt u van... (38) <i>Mammillaria pilispina</i> - Th. Neutelings	83
Kasverwarming en isolatie (slot) - D. Klaasse	85
Cartoon - G. Beets	87
Pepsine, als stimulans bij zaadontkieming - John De Wael	87
Tijdschriften - L. Bercht, Th. Neutelings	90